

KONYA BÖLGE YAZMA ESERLER KÜTÜPHANESİ “3469” NUMARADA KAYITLI BİR ŞİİR MECMÛASI*

Şerife AKPINAR**

ÖZET

Şiir mecmûaları edebiyat tarihine kaynaklık eden önemli eserlerdendir. Şiir antolojisi olarak da kabul edilebilen bu mecmûaların derlenmesinde en büyük etken mürettibin zevkidir. Dolayısıyla bunları kişisel kayıtlar olarak görmek doğru olacaktır. Bunun yanı sıra dönemin sanat ve edebiyat beğenilerini de yansıtan şiir mecmûaları aynı zamanda şairlerin popülaritesini de ortaya koymaktadır.

Son dönemde yapılan çalışmalarda bilgi bankası oluşturmak çabasıyla şiir mecmûalarının metin neşri yayımlanmakta ve bilim dünyasının yararına sunulmaktadır. Bu çalışmalara katkı sağlamak gayesiyle makalede, Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi'ne Gaziantep İl Halk Kütüphanesi'nden getirilen BY 3469 numarada “Mecmûa-i Eş'ar” adıyla kayıtlı olan şiir mecmûası tanıtılmakta ve çevriyazısı verilmektedir.

Antepli Hasırcı-zâde Mehmed Ağa tarafından derlenen mecmûa, mürettibin ifadesine göre Lâ-edrî müfredâtdan seçilerek toplanmıştır. Ancak yapılan inceleme neticesinde beyitlerin bir kısmının şairinin, bugün bilindiği görülmüştür. Kendisi de şair olan Hasırcı-zâde, beğendiği ve o dönemde meşhur olan beyitleri derlemiş ve kafiyeleri dikkate alarak alfabetik sırada mecmûayı tertip etmiştir.

Metnin çevriyazısı hazırlanırken, mecmûanın sayfa numaralarına sadık kalınmış; orijinal tertibi de korunmuştur. Muhteva açısından bakıldığında ise bir konu genellemesine gidilememiştir. Okuyucunun zihninde kolaylıkla yer edebilecek olan beyitler, dönemin zevkini yansıtırken bugünün beğenilerine de hitap edecek niteliktedir.

Makalede, söz konusu şiir mecmûası tanıtılıp çevriyazı verilerek; Osmanlı edebiyatının mühim kaynaklarından olan mecmûaları ortaya koyma çabalarına bir yenisi eklenmek istenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mecmûa, şiir mecmûası, Lâ-edrî, müfredât, Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi.

* Bu makale Crosscheck sistemi tarafından taranmış ve bu sistem sonuçlarına göre orijinal bir makale olduğu tespit edilmiştir.

** Yrd. Doç. Dr. Necmettin Erbakan Üniversitesi Eski Türk Edebiyatı, El-mek: sakpinar07@gmail.com

ABOUT A POETICAL MECMUA NUMBERED “3469” IN KONYA REGIONAL MANUSCRIPT LIBRARY

STRUCTURED ABSTRACT

Deriving from the Arabic word “cem’”, “mecmû’a” is the feminine-gender word for mecmû’ which means collected, compiled. Mecmuas started their duties as note books reflecting the inclinations of people, and when they finished, they were named as mecmua. In these note books, verses from the Quran, hadiths, prayers, fatwas, hymns, pleasantries, lugazes, muammas, and poems... were compiled. In the content of the mecmuas, in addition to the different type and format of works, there are some works which are compiled in a single type and format. The parts of mecmuas regarding Turkish literature consist of poetical (mecmû’a-i eş’âr) and nazeerah mecmuas (mecmû’atü’n-nezâ’ir).

In the Ottoman period, starting to draw attention in the 15th century and to have more variety in terms of number and types after the 16th century, some of the poetical mecmuas have the characteristics of rough books, and some of them seem as regular works of art. The number of them is quite high in the manuscript libraries.

Poetical mecmuas are important works which serve as a source to the history of literature. In compilation of these mecmuas which can also be accepted as poem anthology, the most important factor has been the compositor’s taste. Therefore, it would be right to regard them as personal records. As well as this, reflecting the tastes of art and literature of the period they have been written in, poetical mecmuas also present the popularity of poets.

In the recent studies, text publications of the poetical mecmuas have been published with the purpose of constituting a data bank, and have been provided for the benefit of science world. In order to contribute to these studies, in this article, the poetical mecmua brought from Gaziantep Province Public Library to Konya Regional Manuscript Library and registered as “Mecmua-i Eş’ar” in number BY 3469 is presented and its transcription is manifested.

This mecmua, which was compiled by Antep born and having treatise, Hasırcı-zâde Mehmed Aga (b.1218/1803 - d.1304/1887), consists of 26 leafs and involves 330 couplets. According to the compiler’s statements, they were collected from Lâ-edrî müfredât. However, it was seen that the poets of some of the couplets were known today. Among them are Baki who is one of the famous poets of Turkish Literature, Shaykh al-islam Yahyâ, Nâbi, Nedim. In addition, the detection of these poets reveals that not all the couplets are müfred because a few of the couplets were chosen from the poetry forms such as gazal, kaside, müseddes. The fact that most of the verses are Lâ-edrî prevents the appraisal of them in terms of their poets; however, owing to the fact that it is based on poems, it draws attention unlike several sources which highlight the poets.

Being a poet himself, Hasırcı-zâde compiled the couplets which he liked and were famous at that period, and he organized the mecmua in an alphabetical order by considering the rhymes. When considered in

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/8 Spring 2015*

terms of its content, it can be seen that there is no single topic. The couplets which can make an impression on people's minds have the feature of appealing to today's inclinations while it is reflecting the tastes of the period that has been written.

In the mecmua, the couplets which were written in rika writing style were rhymed with eighteen letters. Among them "ى ۛ ن ر" sounds are seen to be preferred mostly. Compiled from the verses written in twelve different prosody structures, in this mecmua "Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün" structure is the most used one.

The mecmua starts with this statement: "Şu'arâ-yı sâlifeden olup da kâ'ili bulunamayan Lâ-edrî müfredâtlardan intihâb olunanları buraya cem'idilmişdür" (The ones chosen from lâ-edrî müfredâts whose poets are old and cannot be found were compiled here.). At the end of the mecmua "el-ma'rûf bi-Hasırcı-zâde" (known as Hasırcı-zâde) was written.

While the first couplet of the work is like this;

Perçem-i müşgîn-i yâre uğramış bād-ı şabâ

Geldi cānāndan dimāğ-ı cāna bûy-ı âşinâ

The last couplet is like this;

Ârzû-yı iştiyâkuñ bî-ḥuzûr itdi beni

Dürbîn-i şevḳ ile yollarda gözlerdüm seni

Consisting 7 couplets, 14 lines, every page has its number in the up center. For this reason, while transferring the text to today's alphabet the leafs were not numbered; the page numbers in the mecmua were stuck. Moreover, in order for the characteristics of the mecmua's organization to be seen, the way that the couplets was written on the pages was stuck in the transcription, too.

When analyzed in terms of its organization, the mentioned mecmua arouses the feeling that it had been planned as a whole from the very beginning and compiled, rather than the note book outlook. Scratches and spaces are not seen on the sides and spaces. This organization can be thought to have resulted from the fact that the compiler was a poet.

Owing to the fact that the volume of the mecmua is not too much, it was considered appropriate to publish it all with an article. In the meanwhile, the modification which was done for the prosody and meaning is given [ ] in this mark (Müfred 261, 299, 304 etc.), and due to the same reasons the words/syllables taken out the text are shown as the sign (M) in the footnote part. Also, the problems of prosody, the meanings of the verses from Quran, the translations of Arabic phrases are also indicated in the footnote part.

In this article, the transcription was prepared by presenting the mentioned poetical mecmua and it was aimed to support the efforts for presenting the mecmuas which are the stores of Ottoman literature.

Key Words: Mecmua, poetical mecmua, la-edri, Konya Regional Manuscript Library.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/8 Spring 2015

Giriş

Arapça “cem” kökünden gelen “mecnû‘a”, toplanmış, derilmiş anlamlarına gelen mecmû‘ kelimesinin müennesidir. Sözlüklerde “Toplanılıp, biriktirilmiş ve tanzîm ve tertip edilmiş şeyler hey’eti” (Şemseddin Sami,1318:1293); “Seçilmiş yazılardan meydana getirilen yazma kitap” (Devellioğlu, 1993: 596); “toplanmış, biriktirilmiş ve düzenlenmiş şeylerin tamamı” (Parlatır, 2014: 1033); “terim olarak, seçilmiş şiir, münşe‘at, güfte...vb. eserlerin toplanarak bir araya getirildiği eserler” (Mermer vd., 2011: 66) anlamlarına gelmektedir.

Mecnûalar, kişilerin beğenilerini yansıtan not defterleri olarak görevine başlamış, defter bitince de mecnûa adını almıştır (Kut, 1986: 170). Bu not defterlerinde âyetler, hadisler, dualar, fetvalar, ilâhiler, latifeler, lugazlar, muammalar, şiirler... derlenmiştir. Mecnûaların içeriğinde farklı tür ve biçimde eser bulunduğu gibi tek bir tür ve şekilde derlenmiş eserler de bulunmaktadır (Gıynaş, 2011: 246). Ancak mecnûaların klasik Türk edebiyatını ilgilendiren kısmını şiir (*mecnû‘a-i eş‘âr*) ve nazire mecnûaları (*mecnû‘atü‘n-nezâ‘ir*) oluşturmaktadır.

Osmanlı döneminde XV. yüzyılda dikkat çekmeye başlayan, XVI. yüzyıldan sonra sayı ve çeşidi iyice artan şiir mecnûalarının bir kısmı karalama defteri niteliğindedir, bir kısmı da düzenli birer sanat eseri görünümündedir (Uzun, 2003: 266). Bugün yazma eser kütüphanelerinde de sayıları oldukça fazladır.

Birer şiir antolojisi olarak kabul edilebilecek bu mecnûalar, kaleme alındığı dönemin ve aynı zamanda mürettibin edebiyat ve sanat zevkini yansıtmaktadır. Ayrıca şairin okunurluğunu ve popülaritesini de (Aydemir, 2007: 123) göstermesi bakımından dikkat çekicidir. Ancak mecnûaların derlenmesinde gözetilen esaslara bakıldığında en büyük etkenin derleyicinin “zevki” olduğu görülür (Köksal, 2012: 412). Dolayısıyla şiir mecnûaları, tamamen kişisel kayıtlardır. Mürettibin istek ve zevkleri doğrultusunda ele alındığı için her şey onun tasarrufuna kalmıştır. O da ruh halini ya da yaşadığı toplumun beklentilerini yansıtan beyitler derleyebilir. Böyle bakıldığında her bir mecnûanın yeni ve farklı bir formda üretildiği (Gürbüz, 2013: 316) söylenebilir.

Şiir mecnûaları, edebiyat tarihine kaynaklık eden eserlerdendir. Tenkitli metnin kurulmasında önemli bir açığı kapatan mecnûalar, bir metnin nüshası olarak kabul edilebileceği gibi divanlarda yer almayan şiirlerin tespitine ya da metin neşrindeki eksik ve hataların düzeltilmesine de fayda sağlamaktadır. Böylece güvenilir metin neşrinin oluşmasına yardımcı olur. Hatta divanı bulunmayan, metni mecnûalara dayanarak ortaya çıkarılan (*Amrî, Çâkeri, Behiştî* vd.) eserler de vardır.

Son yıllarda mecnûaların biyografik değeri üzerinde de çalışmalar¹ yapılmaya başlanmıştır. Bu anlamda klasik edebiyatın biyografik kaynaklarının en önemlilerinden olan tezkirelerle mecnûalar, ilkinin yazarı/şairi esas alması (İsen, 1997: 33) diğerinin ise eseri öne çıkarması bakımından farklılık göstermektedir. Tezkirelerde şaire dair taraflı veya abartılı ifadelerin yer alabileceği de düşünüldüğünde, şair hakkında herhangi bir yargıya varmadan o dönemde tertip edilen mecnûaların da incelenmesi doğru olacaktır.

Ayrıca araştırmacılara göre mecnûalar, aynı zamanda şair yetiştiren birer kaynak olarak da değerlendirilmelidir². Böylece mecnûaların şairlere bilgi verme gayretine dikkat çekilerek kişisel kullanımları yanında eğitim amaçlı (Kuru, 2012: 26) derlenmiş olabilecekleri de vurgulanmaktadır.

Bu çalışma ile Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi BY 3469 numarada kayıtlı olan şiir mecnûasının çevriyazısı ortaya konularak Osmanlı edebiyatının kırkambarı mecnûalardan biri

¹ Ayrıntılı bilgi için bk.: Gümüş, 2005; Aydemir, 2011; Gürbüz, 2011; Köksal, 2011; Zülfe 2011; Atik Gürbüz 2012; Kurnaz-Aydemir, 2013; Üstüner, 2014.

² Ayrıntılı bilgi için bk. : Koncu-Çakır, 2012: 117-134.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/8 Spring 2015

daha gün ışığına çıkarılmak istenmiştir. Böylece klasik Türk edebiyatına kaynaklık edebilecek mecmûaların bir yenisi daha ilgilenenlerin dikkatine sunulmuş olacaktır.

3469 Numaralı Şiir Mecmûasının Tavsifi

Eser, Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi'ne Gaziantep İl Halk Kütüphanesi'nden getirilmiştir. "yazmalar.gov.tr"de iki defa kaydedilen mecmûanın bilgilerinde farklılıklar görülmektedir. Mecmûanın kayıt bilgileri şöyledir:

I.

Arşiv no: 42 Kon 3469

Eser: **Mecmûa-i Eş'ar**

Yazar Adı: -

Dili: Türkçe

Bulunduğu Yer: Konya Bölge Yazma Eserler Ktp.

Koleksiyon: Konya İl Halk Ktp.

Fiziksel Tanım: 26 Yk. bb st. 235× 180- b×bmm

Yazı Türü: Rik'a

Sırtı bez ebru desenli kâğıt kaplı mukavva cilt.

II.

Arşiv no: 27 Hk 300

Eser: **Mecmûa-i Ebyât**

Yazar Adı: Hasırcı-zâde

Dili: Türkçe

Bulunduğu Yer: Konya Bölge Yazma Eserler Ktp.

Koleksiyon: Gaziantep İl Halk Ktp.

Fiziksel Tanım: 235× 170- 155×100mm

Yazı Türü: Ta'lik

Yaprak: 25; Satır: 14

Kâğıt: Cedit krem

Ebru kâğıt kaplı mukavva sırtı bez cilt.

Kayıtların ilki Konya'daki, ikincisi de Gaziantep'deki bilgileri kapsamaktadır. Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi'nin kendi kayıtları da ilkiyle uyum içindedir. Eser adı burada da "Mecmû'a-i Eş'ar" olarak geçmektedir. Ancak I. kayıttaki koleksiyon bilgisi hatalıdır. Zira eser Gaziantep'ten devirdir. Yazı türü de Rik'adır. II. kayıttta rastlanan yazar adı kütüphane kaydında bulunmamakla birlikte nüshanın en sonunda kırmızı ile yazılmış olarak "el-ma'rûf bi-Hasırcı zâde"³ ibaresi yer alır. Dolayısıyla mürettibin Hasırcı-zâde olduğu söylenebilir. Nüshada hakkında başka bir bilgiye rastlanmayan mürettibin külliyyat sahibi, Antep doğumlu Hasırcı-zâde Hâfız

---

³ "Hasırcı-zade olarak bilinen".

Mehmed Ağa (d.1218/1803-ö.1304/1887)(Yakar, 2013) olduğu düşüncesindeyiz. Şairin külliyyatı da Konya’da aynı kütüphanede (BY3474, BY3475) bulunmaktadır. Ayrıca mürettibin şair olduğu bilgisi, şiir mecmûaları için söylenen “genellikle şiirden anlayan, şiir zevki olan kişiler tarafından tertip edildiği” (Tunç, 2005: 12) fikrini de doğrular niteliktedir. Mecmûaların şair yetiştirmedeki önemi de göz önüne alındığında tasavvur ve hayallerini kolayca yazıya dökabilen bir şair olarak (Yakar, 2013) tanınan Hasırcı-zâde’nin şiirlerine, topladığı mecmûanın da katkısı olabileceği söylenebilir.

Mecmûa’nın ilk beyti;

Perçem-i müşğîn-i yâre uğramış bād-ı şabâ

Geldi cānāndan dimāğ-ı cāna bûy-ı āşinā

iken son beyti de şöyledir;

Ārzū-yı iştiyākuñ bî-huzūr itdi beni

Dürbîn-i şevk ile yollarda gözlerdüm seni

7 beyt/14 satırdan oluşan her sayfanın, üst-orta kısmında sayfa numaraları verilmiştir. Bu sebeple metnin günümüz alfabesine aktarılması sırasında varaklar numaralandırılmamış; mecmûadaki sayfa numaralarına bağlı kalınmıştır. Ayrıca mecmûanın tertip özelliklerinin görülmesi için beyitlerin sayfalarda yazılış şekline çevriyazıda da sadık kalınmıştır.

Mecmûa, “Şu’arā-yı sālifeden olup da kâ’ili bulunamayan Lâ-edrî müfredâtardan intihâb olunanları buraya cem’ idilmişdür”⁴ ifadesiyle başlamaktadır. Klasik Türk edebiyatında yalnızca müfrededen oluşan bir eser tertip etmek sık rastlanan bir durum değildir. Bu beyitler genellikle mürettep divanların en sonunda “müfredât” başlığı altında ya da kıt’â, matla’ gibi nazım şekilleriyle “mukataât” (Aça vd., 2009: 178) bölümlerinde yer alırlar. Ancak edebiyatımızda nadir de olsa sadece matla’lardan oluşan eserler⁵ olduğu gibi mecmûalarda da bu türden tertipler görülür.

Eserin başında mürettip tarafından “söyleyeni bulunamayan Lâ-edrî müfredâtlarının toplandığı” bilgisi verilmesine rağmen birkaç beyit incelendiğinde bazılarının şairinin bugün bilindiği görülmüştür. Bu durum, mürettibin beğenip derlediği ya da Antep çevresinde meşhur olan beyitlerin, lâ-edrî olabileceği gibi şairlerini öğrenemediklerini de -ya da öğrenme çabasına girmediği- yine lâ-edri olarak kabul ettiğini ortaya koymaktadır. Çalışmanın amacı metin neşri olduğundan beyitlerin şairlerini tespit etmek için ayrıntılı bir incelemeye gidilmemiş, bunun bir başka çalışmaya konu olabileceği düşünülmüştür. Ancak mecmûada şairi bilinen beyitlere örnek olması bakımından burada birkaçını vermek uygun olacaktır.

Tespit edilen şairlerin dönemlerine bakıldığında ise mürettibin XVI. yüzyıldan XVIII. yüzyıla kadar pek çok şairin şiirini beğenip derlediği görülür. Bâkî bu şairlerdendir. Mecmûada birkaç beytine rastlanan Bâkî’nin beyitlerinden biri Sultan Süleyman’a yazılan kasidenin ilkidir:

⁴ “Geçmiş şairlerden olup da söyleyeni bulunamayan lâ-edrî müfredâtardan seçilmiş olanlar buraya toplanmıştır.”

⁵ Ayrıntılı bilgi için bk. Aysun Eren, Defterdâr-zâde Ahmed Cemâlî’nin Metâlî’-i Cemâlî ve Şehr-engîz-i İstanbul Adlı Eserleri, Selçuk Üni. Sosyal Bilimler Ens. Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi) Konya 2012, 304s.

Müfred 231

Tîğûñ 'adem diyârına rûşen tarîğdür

A'dâ-yı dîni tırma kılıcdan geçür hemân *Bâkî*, K.1/23 (Küçük, 1994: 5)

Şairin gazellerinden alınmış birkaç beyit ise şöyledir:

Müfred 116

Temâşâ kıлмаğa gül-zâr-ı hüsni-yâri bî-minnet

Sevâd-ı dîde-i Mecnûn ruğ-ı Leylâda hâl olmuş *Bâkî*, G.215/2 (Küçük, 1994: 232)

Müfred 300

Şarardı beñzi hasedden benümle yâri görüp

Rağîb-i rû-siyehe bir garîb reng oldu *Bâkî*, G.489/4 (Küçük, 1994: 404)

Müfred 314

Ârzü eyler kemend-i kâkül-i cânâneyi

Bağlasañ zencirler tutmaz dil-i divâneyi *Bâkî*, G.509/1 (Küçük, 1994: 417)

Diğer divan ve çalışmalarda rastlanarak şairi tespit edilen beyitlerden bazı örnekler de aşağıda verilmiştir:

Müfred 232

Gel ey nâşîh ço pendî hâl-i dilden bî-habersin sen

Beni dîvâne kıldı ol perî bilmem ne dirsîn sen *Münîrî* (Tunç, 2005: 49)

Müfred 226

Halâş olmaz kişi ebnâ-yı cinsûñ vağ'-ı serdinden

Gehî sühândan geh tîşeden âzürdedür âhen *Şinâsî*, G.67/8 (Akpınar, 2000: 137)

Müfred 106

Gözüm yollarda kaldı kâşid-i bād-ı seher gelmez

Dili de gönderürdüm korğarum ol da gider gelmez *Birri*, G.169/1 (Karaca, 2008:147)

Müfred 257

Koyup firâk-ı elemde beni bu hâlet ile ⁶

Giderse yâre gönül şîhât ü selâmet ile *Edirneli Kâmî*, G.195/1 (Yazıcı, s.270)

Müfred 107

Her kârda 'âkil gözedür semt-i sühûlet

Engüşti-i hîred 'uğde-i düşvâra yapışmaz *Arpaemînzâde Sâmî*, G.49/2(Kutlar, 2004: 486)

⁶ firâk: firâş Edirneli Kâmî Divanı.

Ayrıca, 285. müfredde yer alan mahlas, beytin XVII. yüzyıl Sebki Hindî şairlerinden İsmetî'ye ait olduğunu ortaya koymaktadır:

Geç o nahl-ı tazenüñ berg ü berinden 'İşmetî

Māye-i cān olsa da güçdür taħammül bārına 'İşmetî, G. 88/5 (İpekten, 1974: 96)

Mecmûada, divanlarda benzerine rastlanan beyitler de tespit edilmiştir. Örneğin, Muvakkit-zâde Pertev'in on bir beyitlik gazelinin beşinci beyti, aynı vezindeki müfred 48 ile büyük benzerlik göstermektedir. Bu benzerlik, müfredin Pertev'in şiirine nazîre olma ihtimalini düşündürülebilir:

Añlayup hatt-âvere erbâb-ı tab'ũñ meylini

Sāde-rûlar almadı hep lihye irsāl itdiler *Muvakkit-zâde Pertev*, G.CLIV/5(Bektaş, 2007:111)

Müfred 48

Gördiler erbâb-ı ab'ũñ meylini at-âvere

Sāde-rûlar almadı hep lihye irsāl itdiler

Mürettibin, müfredâtı topladığını söylediği mecmûaya, Şeyhülislâm Yahyâ, Nâbî ve Nedîm'in divanlarının müfredât bölümlerinden de beyitler seçtiği görülür :

Müfred 203

Düşdi dāmān-ı dile bir şerer-i sūz-efgen⁷

'Aş ahengeri zencîr-i cünün işlerken *Şeyhülislâm Yahyâ*, M.25 (Kavruk, 2001: 505)

Müfred 312

Açdum metā'-ı rāzumı bir derzi şūhına

Çok ölçdi biçdi gördi ki çıkamaz tegelledi⁸ *Nâbî*, M.67 (Bilkan, 1997: 1262)

Müfred 187

Rişte-i ten zeyn olaldan atre atre āndan

Yüz çevirdüm süba-i şad-dāne-i mercāndan *Nedîm*, M.19 (Gölpınarlı, 1972: 366)

Yukarıdaki beyitlere bakıldığında son üçü hariç diğerlerinin müseddesten, gazelden ya da kasideden alınmış birer beyit olduğu görülmektedir. Bu durumda, müfredin "divanların son kısımlarında yer alan ayrı beyitlerdir. Başka beyitlerle ilgileri yoktur ve bir şiir içinde yer almazlar" (Pala, 1997: 58) tanımından yola çıkılınca mecmûayı -mürettibin en başta belirttiği gibi- müfredlerin toplandığı bir müfredât olarak adlandırmanın da doğru olmayacağı düşüncesindeyiz. Mecmûada birçok meşhur müfred de bulunmaktadır. Ancak tespitler sonucu hepsi için aynı şeyin söylenemeyeceği de görülmüştür. Hasırcı-zâde'nin müfredâttan kasdettiğinin, tek beyit olduğu da düşünülebilir. Beyitlerin tamamının Lâ-edrî de olmadığı bilindiğine göre mecmûa için, mürettibin beğendiği ve şairinin de kim olduğunu bulamadığı beyitlerden derlendiği söylenebilir.

Mecmûadaki beyitlerin çoğunluğunun Lâ-edrî olması onun şair bakımından değerlendirilmesini engellemekte ancak şairi öne çıkaran birçok kaynağın aksine şiiri esas almış olması bakımından da dikkat çekmektedir. Hasırcı-zâde, şiiri önemseydiğinden beyitlerin şairini

⁷ şerer: şereri Şeyhülislam Yahyâ Divanı.

⁸ tegelledi: tünekledi Nâbî Divanı.

bulma çabasına girmemiş de olabilir. Zira kendisi de şair olan bir mürettibin Bâkî, Nâbî gibi şairlerin şiirlerini derleyip de onların şairlerini öğrenememiş olması düşündürücüdür.

Söz konusu mecmûa, tertip bakımından incelendiğinde, bir karalama defteri görünümünden çok başından beri bir bütün olarak planlanmış ve derlenmiş hissi uyandırmaktadır. Sayfa kenarlarında ve aralarda karalamalara ya da boşluklara rastlanmaz. Bu düzende, mürettibin şair olmasının payı olmalıdır.

Hasırcı-zâde'nin kişisel zevkini yansıtan ve içinde yaşadığı toplumun, Antep çevresinin ortak beğenileri hakkında ipuçları veren, dönemin meşhur mısralarından derlenen mecmûanın muhteva açısından, tek bir konu üzerinde durmadığı görülür. Bu durum, mürettibin kendisini sınırlandırmak istememiş olmasıyla açıklanabilir. Ancak beyitlerin titizlikle seçildiği de aşikârdır. Zira bugünün divan şiiri severlerinin de zevkine hitap edebilecek olan beyitlerin birçoğu hafızalarda kolaylıkla yer edebilecek niteliktedir.

Klasik Türk edebiyatında sadece müfred ya da beyitlerden oluşan bir eser tertip etme geleneği olmadığından mecmûada müretteb bir görünüş yoktur. Sadece beyitler sıralanırken divanlardaki gazellerde olduğu gibi kafiyeler dikkate alınmış ve alfabetik bir düzenle sıralanmıştır. Her kafiyede derlenen beyitler aynı başlıkta toplanmıştır. Kafiyelerde on sekiz harfe yer verilmiştir. Bunların dağılımı şöyledir; "ا: 12, ب: 7, ت: 5, ث: 2, ج: 1, ح: 1, د: 5, ر: 63, ز: 11, ش: 10, ق: 14, ك: 21, ل: 9, م: 25, ن: 46, و: 3, ه: 50, ی: 45". En fazla "râ, he, nûn, ye" seslerinin kafiye olarak tercih edildiği görülmektedir. Ayrıca mecmûanın kendi içinde bir düzeni olduğu da gözden kaçmamaktadır. Buna güzel bir örnek olarak; (ق) harfinde yer alan beyitlerin dokuzunun "aşk" redifli oluşu, bunların ard arda sıralanması ve aynı vezinde kaleme alınması verilebilir.

330 beyitten oluşan mecmûada 155 beytin musarra olması, bu beyitlerin matla' beyti olabileceğini de düşündürmektedir.

Mecmû'a-i Eş'âr'da 12 farklı vezin kalıbı tespit edilmiştir. En fazla kullanılan kalıp ise "Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün"dür. Söz konusu kalıpların, mecmûadaki yerleri ve sayıları tablodaki gibidir:

	Kullanılan Vezin	Müfred Numaraları	Adet
1	Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün	2, 8, 10, 12, 14, 20, 21, 29, 33, 34, 35, 39, 42, 43, 44, 49, 55, 60, 66, 78, 79, 81, 82, 84, 85, 89, 90, 91, 94, 97, 99, 101, 110, 115, 119, 122, 133, 136, 138, 142, 148, 149, 150, 153, 155, 156, 159, 160, 162, 164, 167, 170, 171, 174, 175, 178, 181, 182, 183, 184, 191, 197, 199, 201, 202, 203, 205, 213, 218, 222, 225, 227, 228, 235, 240, 248, 250, 255, 265, 271, 272, 274, 275, 276, 277, 278, 283, 286, 288, 291, 296, 297, 301, 305, 309, 310, 311, 316, 318, 321, 323, 324, 325, 326	104
2	Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün	1, 4, 9, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 22, 36, 45, 46, 47, 48, 59, 61, 65, 68, 71, 73, 76, 80, 95, 96, 100, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 135, 140, 141, 145, 152, 157, 158, 161, 187, 188, 194, 204, 206, 211, 214, 229, 230, 234, 238, 252, 256, 258, 263, 264, 284, 285, 292, 293, 298, 304, 308, 313, 314, 315, 322, 327, 330	72

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/8 Spring 2015

3	Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün	6, 7, 31, 37, 38, 50, 56, 57, 58, 62, 63, 64, 67, 70, 72, 77, 87, 92, 98, 102, 103, 104, 105, 106, 108, 109, 112, 113, 114, 116, 137, 144, 165, 177, 185, 190, 192, 196, 198, 200, 209, 212, 219, 220, 224, 226, 232, 239, 241, 246, 247, 249, 251, 254, 262, 269, 270, 279, 280, 294, 302, 306, 319, 320	64
4	Mef'ûlü Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün	3, 5, 26, 27, 28, 40, 53, 54, 88, 111, 117, 134, 154, 166, 189, 193, 195, 207, 217, 223, 231, 233, 237, 243, 253, 259, 260, 261, 266, 267, 281, 282, 287, 299, 303, 307, 312, 328	38
5	Mef'ûlü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ülün	11, 23, 24, 41, 51, 69, 75, 83, 107, 132, 139, 143, 146, 147, 151, 179, 180, 210, 245, 268, 273, 289, 290, 295, 329	25
6	Mefâ'ilün Fe'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün	30, 32, 52, 74, 86, 93, 168, 172, 173, 208, 215, 236, 257, 300	14
7	Mefâ'ilün Mefâ'ilün Fe'ülün	120, 176, 216, 317	4
8	Fe'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün	169, 221, 242	3
9	Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün	118, 121	2
10	Mef'ûlü Fâ'ilâtün Mef'ûlü Fâ'ilâtün	25, 186	2
11	Fe'ülün Fe'ülün Fe'ülün Fe'ül	163	1
12	Mef'ûlü Mefâ'ilün Fe'ülün	244	1

Mecmûa hacim olarak fazla olmadığından bir makale ile tamamının neşr edilmesi uygun görülmüştür. Çevriyazı hazırlanırken vezin ya da anlam zaruretiyle bazı ilaveler yapılmış bunlar metinde [ ] işareti içinde (*Müfred 261, 299, 304 vb.*) verilmiştir. Aynı sebeplerle metinden çıkarılan kelimeler/heceler (*Müfred 21, 200, 241 vb.*) dipnotta söz konusu mecmûaya (M) rumuzu verilerek gösterilmiştir. Ayrıca vezin problemleri, âyetlerin meali, Arapça ifadelerin çevirisi dipnotta belirtilmiştir.

Sonuç

Bu çalışmada Gaziantep İl Halk Kütüphanesi'nden Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi'ne getirilen BY 3469 numarada kayıtlı **Mecmû'a-i Eş'âr** isimli mecmûa tanıtılarak çevriyazısı yapılmıştır. XIX. yüzyıl divan şairlerinden Hasırcı-zâde Mehmet Ağa tarafından toplandığı düşünülen mecmûa, mürettibinin ifadesiyle Lâ-edrî müfredâtdan oluşmaktadır. Ancak, ayrıntılı bir incelemeye gidilmemekle birlikte bazı beyitlerin şairleri bugün tespit edilebilmektedir. Ayrıca mecmûanın, müfredin yanı sıra gazel, kaside ya da müseddeslerden seçilmiş –şairi tespit edilen şiirlerden yola çıkarak- beyitlerden de derlendiğine dikkat çekilmiştir.

Mürettibinin ve çevresinin beğenilerini yansıtan 330 beyitlik mecmûa, kafiye dikkate alınarak alfabetik bir düzende sıralanmıştır. On sekiz harfte kafiyelenen beyitlerden oluşan mecmûada on iki aruz kalıbı kullanılmıştır. Mecmûanın düzenli ve temiz oluşu, başından beri bir bütün olarak planlanmış ve derlenmiş hissi uyandırmaktadır.

Söz konusu mecmûanın neşri ile klasik Türk edebiyatı araştırmalarına ışık tutmaya çalışılırken; kütüphanelerde bulunan mecmûaların taranmasına ve oluşturulmak istenen “bilgi bankası”na (Köksal, 2012: 421) katkı sağlamak hedeflenmiştir.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/8 Spring 2015

MECMÛ'A-İ EŞ'ÂR

1

Şu'arâ-yı sâlifeden olup da kı'ali bulunamayan Lâ-edrî müfredâtlardan intihâb olunanları buraya cem' edilmiştir.

Harfî'l-Elif

Müfred 1

Perçem-i müşgîn-i yâre uğramış bād-ı şabâ
Geldi cânândan dimâg-ı câna büy-ı âşinâ

Müfred 2

Bağrına taş başup almış ele âhen-'aşâ
Küy-ı cânâmı arar ditreyerek kıble-nümâ

Müfred 3

Çün gördi rûzgâr ile âhır bulur fenâ
Gül câmesini itmedi gamdan kabâ şabâ

Müfred 4

Mevsim-i gül-geşt ü gül-zâr oldu bîdâr ol dilâ
Sebze-i haştını gördüm dil-berüñ uykuñ saña

Müfred 5

Şabr u karar u 'aql alıcı bir perî imiş
Âdem şanurdum ol şanemi gerçi şüretâ

Müfred 6

O şühûñ büse-i sîb-i zenağdânın niyâz itdüm
Tebessüm eyledi gâyet kızardı didi gül-elma

2

Müfred 7

Tutuşdı bir kul oğlunuñ ruğ-ı pür-tâbına dünyâ
O çâğdan böyle yalıñ yüzli çokdan olmadı peydâ

Müfred 8

Zâhir oldu çü şafağ kız idüğü şubh olcağ
'Arz-ı mihr eylediği ol mehûñ aştâm bana

Müfred 9

Her gice kâdr olsa kâdrüñ kâdri olmazdı şehâ
Her hacet gevher olaydı gevher itmezdi bahâ

Müfred 10

Mağzen-i gevher-i 'aşğ oldu derünüm cânâ
Ne şanursiñ dil-i şürîdeyi deryâ deryâ

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/8 Spring 2015

Müfred 11

__ . / . __ . / . __ . / . __ .
 Bî-cân olayum ğamze-i hûn-rîz-i müjeñle
 Cānum gibi sevmezsem eger ben seni cānā

Müfred 12

.. __ / .. __ / .. __ / .. __
 Sakızı almaz idüm ağızıma ey kân-ı vefā
 Geldi sürgün çavuşı rüz ile yutdırdı baña

Harfî'l-Bā'

Müfred 13

__ . __ / __ . __ / __ . __ / __ . __
 Hâk-pâyüñ oldıgum gördi didi kâfir raķīb
 Taş ile gögsün döğüp "yā leytenī küntü türāb"⁹

3

Müfred 14

.. __ / .. __ / .. __ / .. __
 Düşdi eşkümden öperken lebine cüz'ice āb
 Oldı dil-dār ile mābeynüm o yüzden şeker-āb

Müfred 15

__ . __ / __ . __ / __ . __ / __ . __
 Ol peri göstermeyüp rüyın tutar şandum niķāb
 Soñra bildüm haţţ-ı ruhsārından eylermiş hiçāb

Müfred 16

__ . __ / __ . __ / __ . __ / __ . __
 Şanma haţţ-ı müşk-sā kıldı ruĥ-ı yāri siyāh
 Dūd-ı āh-ı 'āşık-ı miskin bu yüzden çıkdı hep

Müfred 17

__ . __ / __ . __ / __ . __ / __ . __
 Bir deliķānlı ĥarāmīdür diyü ĥabs itdiler
 Aşmadan kırtuldu ammā çok şıkılmışdur şarāb

Müfred 18

__ . __ / __ . __ / __ . __ / __ . __
 Bir ayağum başdığı yerden geçen sersem olur
 Tā o rütbe reh-güzārumdan gelür büy-ı şarāb

Müfred 19

__ . __ / __ . __ / __ . __ / __ . __
 Ruĥlaruñdan mihr-i 'ālem aldı çün bir zerre-tāb
 Haşre dek yanar çerāğūndur söyünmez āfītāb

4

Harfî't-Tā'

Müfred 20

.. __ / .. __ / .. __ / .. __
 Sā'atüñ mu'cize-i ĥazret-i Yūsuf idigün
 Gösterür leyl ü nehār içre 'idād-ı çarabāt

⁹ Nebe Sûresi 78/40: "...Keşke ben toprak olsaydım".

Müfred 21

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Şeb-i yeldâyı muvaqqıtla müneccim ne bilür
Mübtelâ-yı gâma şor kim giceler kaç sâ'at¹⁰

Müfred 22

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
Kimden istifsâr idem keyfiyyet-i 'aşkı 'aceb
'Ârif-i âgâh sarhoş vâkıf-ı esrâr mest

Müfred 23

_ _ . / . _ _ . / . _ _ . / . _ _ .
Ey tıfl-ı dil ümîdi қо âzâd olamazsın
Bir cum'ası yok heftedür eyyâm-ı maḥabbet

Müfred 24

_ _ . / . _ _ . / . _ _ . / . _ _ .
Çaldum niçe dem derd ile ṭabl-ı gam u miḥnet
Al sen de vefâ-sâzım ele kâr-ı be-nevbet

Ḥarfü's-Sâ'

Müfred 25

_ _ . / _ . _ _ / _ _ . / _ . _ _
Bâde 'arâk tükendi sâķi getür müşelles
Eş-şey'ü lâ yüsennâ illâ veḳad yüşelles¹¹

Müfred 26

_ _ . / _ . _ _ / . _ _ . / _ . _ _
Bülbül nevâ-yı nâleme kılmaz mu'âraza
Zirâ getirmez ey yüzi gül her maḳâm baḥş

5

Ḥarfü'l-Cîm

Müfred 27

_ _ . / _ . _ _ / . _ _ . / _ . _ _
Göñlüm aḳıtdı kendüye bir âteşin mizâc
İtmez şanurdum âb ile ben âteş imtizâc

Ḥarfü'l-Hâ'

Müfred 28

_ _ . / _ . _ _ / . _ _ . / _ . _ _
İtdüm belâ-yı cevr ile ey Yüsuf-ı zamân
Dil virmege senüñ gibiye tevbe-i naşûḥ

Ḥarfü'd-Dâl

Müfred 29

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Kûy-ı dildârı koyup ṭağlara çıkdı Ferhâd
Olmadı yine seri ḳayd-ı belâdan âzâd

¹⁰ sâ'at: sâ'atdür M.

¹¹ "İki defa tekrarlanan bir şey, üçüncü defa da tekrarlanır."

Müfred 30

. _ . _ / . _ . _ / . _ . _ / . _ . _
 Kõmaz huzûra seni rûzgâruñ eṭvârı
 Gubâr iseñ de ider gâh pest ü gâh bülend

Müfred 31

. _ . _ / . _ . _ / . _ . _ / . _ . _
 Nevâziş olsa da yahşı gelür evzâ‘-ı hem-kârân
 Hemîşe sâz ser-âhenk ider mızrâbdan feryâd

Müfred 32

. _ . _ / . _ . _ / . _ . _ / . _ . _
 Muhibb-i şâdıķ odur muķtezâ-yı hâl üzere
 Ya şarf-ı mal ide aḥbâbına ya bezl-i vücûd

Müfred 33

. _ . _ / . _ . _ / . _ . _ / . _ . _
 Micmer-âsâ ide gör âhuñı ‘anber-âlûd
 ‘Ûd-ı câmı yaķa gör tâ ki tepeñden çıķa dûd

6

Harfû‘r-Râ‘

Müfred 34

. _ . _ / . _ . _ / . _ . _ / . _ . _
 Haberüñle ya kebüter gele yâ peyk diyü
 Gözümüñ birisi revzen birisi der gözedür

Müfred 35

. _ . _ / . _ . _ / . _ . _ / . _ . _
 Bâğda mey içilüp nâleler eyler neyler
 Sesi çıķmaz ‘acebâ bülbül uyur mı n’eyler

Müfred 36

. _ . _ / . _ . _ / . _ . _ / . _ . _
 Şebnem-i eşküm yatur kûyuñda bir üftâdedür
 Âfitâbum ḥâkden ref‘ it ki merdüm-zâdedür

Müfred 37

. _ . _ / . _ . _ / . _ . _ / . _ . _
 Vesîle cüy-ı vuşlat olduğum yâre tıyurmışlar
 Nifâķ etmişler ammâ ma‘nevî himmet buyurmışlar

Müfred 38

. _ . _ / . _ . _ / . _ . _ / . _ . _
 İdenler dür cânândan beni cânında bulsunlar
 Ğalaṭ didüm degül cânında cânânında bulsunlar

Müfred 39

. _ . _ / . _ . _ / . _ . _ / . _ . _
 Âteş-i ‘aşķımı itfâ idemez baḥr-i muḥîṭ
 Mâ-cerâmuz bizüm ey dil daḥı çok şu götürür

Müfred 40

. _ . _ / . _ . _ / . _ . _ / . _ . _
 Tîğ-ı nigâha bâde-i nâz ile âb vir
 Ben ölmek isterem baña ḳaṭ‘î cevâb vir

Turkish Studies

7

Müfred 41

Mażi ile müstaķbele şarf eyleme 'ömri
Hâl ehli için hiç biri maķşud değildir

Müfred 42

Vaķt olur pîr-i felek sehv ile bir ehremeni
Hâtem-i devlet ile dehre Süleymân eyler

Müfred 43

Bülbülüñ şevķine ağzı şulanur ezhâruñ
Gonçe mestürelilik eylerse de istiğnâdur

Müfred 44

Hâne-i ħalbe ħayâl-i leb-i cânân geliyor
Cân çıķsun bedenümden o da yer ıar eyler

Müfred 45

Olmuşam baĥt-ı siyehle kâkül-i cânân gibi
Geh perîşân-ı hevâ geh târmâr-ı rûzgâr

Müfred 46

Nev 'arûs-i gonçenüñ açdı niķabuñ rûzgâr
Rû-nümâluķ servi âzâd itdi dâmâd-ı bahâr

Müfred 47

'Arızında ĥaı belürdüđin görüp ehl-i nażar
Didiler kim zâhir oldu fitne-i devr-i ķamer

8

Müfred 48

Gördiler erbâb-ı řab'uñ meylini ĥaı-âvere
Sâde-rûlar ħalmadı hep liĥye irsâl itdiler

Müfred 49

Bir gül açılmadı getdi emelüm bâğında
Bilsem ey çarĥ-ı sitem-ger bu cefâdan ne beter

Müfred 50

Ķonarsıñ şâhbâzum sen de bir gün dest-i ümmîde
Geçer ol evc-i istiğnâda pervâz itdigüñ demler

Müfred 51

Hürşîdi ne ĥâcet idelüm nûr ile ta'rîf
Âşarı nümâyende-i erbâb-ı nażardur

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/8 Spring 2015

Müfred 52

. _ . _ / . . _ _ / . _ . _ / . . _
 Ne söylemekde selâmet ne meyde tâkat var
 Derûn-ı ‘âşık-ı şeydâda böyle hayret var

Müfred 53

_ _ . / _ . _ . / . _ _ . / _ . _
 Râh-ı sühanda başını itdi fedâ kalem
 Şıdık u hülûş var ise ehl-i hünerdedür

Müfred 54

_ _ . / _ . _ . / . _ _ . / _ . _
 Bilmem ki neyle def-i gam itsün bu ehl-i dil
 Bir bâde var cihânda anuñ da humârı var

9

Müfred 55

. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _
 Hâtı geldiye şakın bakma ruh-ı dil-dâre
 Gice âyîneye bakmağa rızâ virmezler

Müfred 56

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
 Cemâl-i yâre zînet virmede bir dâne olsañ da
 Yine da‘vâ-yı ferdî eyleme ey hâl benlükdür

Müfred 57

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
 Bu dehr-i pür-ta‘abda nâ’il-i câh olmağa lâ-büd
 Utanmaz yüz tükenmez söz işitmez bir kulağ ister

Müfred 58

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
 Cemâlüñ muşhafın eţfâl-i eşk-i çeşmüm ey dil-ber
 Okurlar mekteb-i ‘aşkuñda dâ’im şu gibi ez-ber

Müfred 59

_ . _ _ / _ . _ _ / . _ _ _ / . . _
 Zağm-ı dilden kan akar bu çeşm-i giryân bî-haber
 Memleketde fitne peydâ oldı sultân bî-haber

Müfred 60

. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _
 Nigeh-endâz-ı sitem olma gönül kesr itme
 İtme mir’ât-ı şikeste seni çok şürete kor

Müfred 61

_ . _ _ / _ . _ _ / . _ _ _ / . . _
 Bir kadeh meydür şarâb-ı terk-i ser-sermâyesi
 H’âceler kâlâ-yı ‘aşkı yok yire endâzeler

10

Müfred 62

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
 Firâk-ı bâb-ı devletdür cigergâhumda ki dağlar
 Sarâyuñ hâlidür cânâ giren ağlar çıkan ağlar

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
 Volume 10/8 Spring 2015

Müfred 63

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
Ser-â-pâ dîde-bândur kemerüñ hüsnüñde ‘âşıklar
Çaçurma sevdiğüm kâlâ-yı vaşluñ şoñra şişlerler

Müfred 64

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
Nîgeh gül-çîn-i hasret dâmenüm pür-hâr-ı miñnetdür
Gel ey bülbül benim çün nâle kıl kim vaqt-i firkatdür

Müfred 65

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
Yâr için âgyâra minnet itdiğüm ‘ayb eyleme
Bâg-bân bir gül için biñ hâre hizmet-kâr olur

Müfred 66

. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _ _
Yüri derya-dil olup eyle taħammül yoksa
Rûzgâruñ önüne düşmeyen âdem yorulur

Müfred 67

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
Gözüm izüñ tozin gönlüm çapuñ derbânlığın ister
Biri beglük hevâsında biri iksire tälibdür

Müfred 68

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
Lâne yapmak yavri uçurmak o Kâf-ı ‘aşkıda
Her ser-i ‘ankâya konmaz devlet-i Mecnûn-vâr

11

Müfred 69

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
Herkes kesemez böyle kaba şâhid-i nazma
Şirvâni-i zer-düz-ı ‘Acem başka kesimdür

Müfred 70

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
Beden keşti-resen cân pîrehan yelken gönül derya
Sütünü düd-ı âhumdur muvâfiķ rûzgâr ister

Müfred 71

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
El-ħased yâ mirvaħa oldu mekânuñ dest-i yâr
El virürse böyle el virsün kişiyeye rûzgâr

Müfred 72

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
Gönül ‘ankâ-şifat Kâf-ı kanâ‘at küşesin ister
Geçüp bu kâr-ı ‘âlemden ferâgat küşesin ister

Müfred 73

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
Baħtımızla böyle hengâm-ı melâm-encâmıda
İzdiyâd-ı fazl u ‘irfân mücib-i tahķîr olur

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/8 Spring 2015

Müfred 74

. _ . _ / . . _ _ / . _ . _ / . . _ _

Ne kendi eyledi rāḥat ne ḥalka virdi ḥuzūr
Cihān buldı selāmet ḥayansun ehl-i ḳubūr

Müfred 75

_ _ . / . _ _ . / . _ _ . / . _ _

'Arz eyler ise büy-ı vişālin saña dekdür
Bilmez misin ol ḡonce dehānı ne çiçekdür

12

Müfred 76

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _

Çeşm-i 'āşık şaḳınup 'arz itmesün eşk-i niyāz
Ol perī-rū ter-mizāc olmış bulutdan nem ḳapar

Müfred 77

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _

Didüm ol gerden-i kāfuruñ üzre yeñ midür cānā
Didi ol bir ḥarāmī zengidür cānā boḡaz bekler

Müfred 78

. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _ _

Ugramış ḥāne-i vīrānuma dün ḥışmla yār
Niye uğraduḡını bildi o demde dil-i zār

Müfred 79

. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _ _

Şavḳ-i mihrüñle ölürsem yüzime baḳmazsın
'Aşıkā zerrece ḳalbüñde maḥabbet yoḳdur

Müfred 80

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _

Āsiyāb-ı āba göz ta'bīrin itmekden ḡaraz
Mācerā-yı dīde-i 'uşşāḳı ĩmā etmedür

Müfred 81

. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _ _

Berk-i gülden zehi ol ḡonçe-'izāruñ terdür
Nükte-fehm eyledigüm ḥaylice rengīn yerdür

Müfred 82

. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _ _

Felegüñ kim ne ḳadar sābit ü seyyāresi var
Sīnede ḡamzeñ oḳınuñ o ḳadar yāresi var

13

Müfred 83

_ _ . / . _ _ . / . _ _ . / . _ _

Yā Rab meded it derdüme dermānımı ḡöster
Yā cānımı al yā bana cānānımı ḡöster

Müfred 84

. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _ _

Def'-i ḡam çāresi maḥbüb ile meydür dirler
Rāḥat-ı rūḥ-i revān bu iki şeydür dirler

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/8 Spring 2015

Müfred 85

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Halka ğadr eyleyenüñ 'ākıbeti hayr olmaz
Kendi bulmazsa da bir gün olur evlâdı bulur

Müfred 86

. _ . _ / .. _ _ / . _ . _ / .. _ _
Senüñle haşr olalum gel disem cefâ eyler
'Aceb o yâr kıyâmetde mi vefâ eyler

Müfred 87

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
Beni mekr-i rakîb âvâre kıldı yâr küyından
Çıkaran Âdemi firdevsden tezvîr-i şeytândur

Müfred 88

_ _ . / _ . . . / _ _ . / _ . _
Mağrûr olma pâdişehüm hüsni şürete
Bir âfitâbdur ki serî'ü'z-zevâlidür

Müfred 89

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Küy-ı cânân bana cennet-i mevâ görünür
Vaşanı her kişünün kendine a'lâ görünür

14

Müfred 90

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Hicr ile giryeden ey nûr-ı başâr leyl ü nehâr
Ayrıluk çeşmesidür 'aynı ile dîde-i zâr

Müfred 91

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Harem-i mey-gedeyi görmege gelmiş şüfî
Şıkişilup duhter-i rez didi ki nâ-mağrem var

Müfred 92

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
Zevâli ğuşşasın çeksün diyü ni'met virür yoğsa
Felek haşâ ki erbâb-ı dilün şâd oldığın ister

Müfred 93

. _ . _ / .. _ _ / . _ . _ / .. _ _
Senüñle söyleşüriz ey hidîv-i Cem-mesned
O bârgâhda kim şâh ile gedâ bir olur

Müfred 94

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Âh ile nâ'il-i vuşlat olamazsın ey dil
Öyle kâlâyı saña bād-ı hevâ virmezler

Müfred 95

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
Dilberün göñli baña akmaz dime ey dil açar
Dâğ-ı 'aşkı bağrımı yakmaz dime yalvar yaçar

Turkish Studies

Müfred 96

.. _ _ / . _ _ / . _ _ / . _ _
 Rûzgârı itdi ser-gerdân haffâf-zâdemiz
 Mest iken yan çizmede şeytâna çarık giydirür

15

Harfî'z-Zâ'

Müfred 97

.. _ _ / . _ _ / . _ _ / . _ _
 Ne kadar şu'le-fürûz olsa da şem'-i zâlim
 Âh-ı mazlûm ile elbette söner çok sürmez

Müfred 98

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
 Dilinden 'andelîbüñ vaşf-ı gülşen bir nefes gitmez
 Rumûz-ı 'aşk lîkin kuş dilidür kimse fehm itmez

Müfred 99

.. _ _ / . _ _ / . _ _ / . _ _
 Vâkı'â 'âlem-i h'âb içre o meh-ruhsârı
 Hele bir kerre çeke sîneye kim düş görmez

Müfred 100

.. _ _ / . _ _ / . _ _ / . _ _
 Tıfl iken perverde-i âgûş ümmîd itmedük
 Serkeş itdi ol gül-i nâzik-teri ihmâlimüz

Müfred 101

.. _ _ / . _ _ / . _ _ / . _ _
 O edâlar bu tebessüm bize dekdür bilüriz
 Güli ta'rîfe ne hâcet ne çiçekdür bilüriz

Müfred 102

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
 Uçurdum bir kebüter şîve-bâzum oldu âzâde
 Göñül bir dil-ber ile çift olur elbette tek tûrmaz

Müfred 103

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
 Tükendi kışsa-i Mecnûn ki hep bir bir tamâm oldu
 Ez-în-cânip rivâyât-ı dil-i nâ-şâda geldük biz

16

Müfred 104

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
 Fîrâk-ı yâre hayr eyle vişâl-i sermed isterseñ
 Ki zîrâ ölmeden kimse hayât-ı cavidân bulmaz

Müfred 105

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
 Dü-'âlem şâhı olsam hâtırım nâ-şâddur sensüz
 Baña kevn-i mekân ma'nâsı yok bir âddur sensüz

Müfred 106

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
 Gözüm yollarda kaldı kâşid-i bād-ı seher gelmez
 Dili de gönderürdüm kırkarum ol da gider gelmez

Turkish Studies

Müfred 107

Her kârda 'âkıl gözedür semt-i sühûlet
Engüş-t-i hîred 'uğde-i düşvâra yapışmaz

Harfî's-Şîn

Müfred 108

Ruhunda hâbe varmış hâl-i hindü kâkül örtünmüş
Şeh-i mülk-i Hâbeşdür gül döşenmiş sünbül örtünmüş

Müfred 109

Çam-ı 'âlemden âzâde cihân bâğında servîler
'Arûs-ı kâm-ı dehre olmamış dâmâd ayak başmış

Müfred 110

Söylenür lafz-ı kerem lîk vücûdı nâ-yâb
Gâlibâ Hâtem o ma'nâyı bile tayy itmiş

17

Müfred 111

Dünyâ maqâm-ı hasret ü derd ü belâ imiş
Miħnet ocâğı ğam evi mâtem-serâ imiş

Müfred 112

O tıfl-ı nâz ta'lîme varınca h'âce-i meşķe
Çıkarmış sin ile kâfi efendi nükte göstermiş

Müfred 113

Göñül âdâb-ı bezm-i 'işreti fağfurdan görmüş
Mey-i nâbuñ şafâsın sâğar-ı billürdan görmüş

Müfred 114

Çekerken kuhl-i nâzı çeşmüne meşşâte-i kudret
Güneş âyîne-dâr olmuş meh-i nev-sürme-dân tutmuş

Müfred 115

Zülfine sünbül-i gül-zâr-ı cinân dirler idi
Hâl-i müşğînini gördüm o daħı 'anber imiş

Müfred 116

Temâşâ kılmağa gül-zâr-ı hüsn-i yâri bî-minnet
Sevâd-ı dîde-i Mecnûn ruħ-ı Leylâda hâl olmuş

Müfred 117

Gül-zâr-ı dehr içinde nesîm-i şabâ gibi
Halkuñ esüp şavurdığı bād-ı hevâ imiş

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/8 Spring 2015

18
Harfî'l-Kâf

Müfred 118

.. _ _ / . . _ _ / . . _ _
El uzatduñ güle küstâhâne
Bülbülün hâtırı yok mı 'aşık

Müfred 119

.. _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _ _
Eyle tevfiķiñi bu bendeñe yâ Rabb refiķ
Ķıl 'inâyet baña kim "ente veliyyü't-tevfiķ"¹²

Müfred 120

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
Cihânda bulmadım yâr-ı muvâfiķ
Muvâfiķ şandıgım çıkdı münâfiķ

Müfred 121

.. _ _ / . . _ _ / . . _ _
Dem olur yârelenür sîne-i sengin-ķalem
Gün olur qaralanur şafha-i sîmîn-varaķ

Müfred 122

.. _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _ _
Âsiyâb-ı felegi dâne-i encümle görüp
Kendimi maħv iderüm eyleyicek fikr-i daķiķ

Müfred 123

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
Eylemez zıll-i hümâya ilticâ erbâb-ı dil
Lâne-gîr-i Ķâf-ı istiğnâ olur 'ankâ-yı 'aşķ

Müfred 124

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
Bir ķademde vâşıl-ı ser-menzil-i maķşûd olur
Tâ o rütbe tîz-revdür bâdiye-peymâ-yı 'aşķ

19

Müfred 125

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
Ķâl-ı 'aşıķdur viren ma'şûķa reng-i hüsn ü ân
Oldı tîre-baħt-ı Mecnûn sürme-i Leylâ-yı 'aşķ

Müfred 126

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
İstemez bâg-ı maħabbet cüy-bâr u lâle-zâr
Eşķ-i çeşm ü dâg-ı dildür revnaķ-ı şahrâ-yı 'aşķ

Müfred 127

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
Nâlemüz iğzâb idüp ol gönçe-i nâzı dimiş
Bü'l-hevesdür öte gitsün bülbül-i şeydâ-yı 'aşķ

¹² "Başarının sahibi sensin".

Müfred 128

.. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
"En temûtü" dersini her rûz u şeb ta'lim ider ¹³
Tâlib-i 'ilm-i hayâta h'âce-i dâna-yı 'aşk

Müfred 129

.. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
Hük-m-i monla-yı cünûna kâ'il ol mânend-i Kays
Tâ kıyâmet faşl olunmaz şûriş-i dâ'vâ-yı 'aşk

Müfred 130

.. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
Eşk-i çeşm-i hasret eyler bülbüli gül-gün renk
Yek gül-i ra'nâ olur encâm-ı kâr âgâz-ı 'aşk

Müfred 131

.. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
Çille-i cevri çeküp saht-ı kemân-ı çarh'dan
Taş diker ser-menzil-i maşşûda tîr-endâz-ı 'aşk

20

Harfû'l-Kef

Müfred 132

.. _ _ / . _ _ . / . _ _ . / . _ _
Yüz virme o gîsüya müdarâdan elün çek
Yitmez mi saña naşş-ı haţuñ sevdigüm o renk

Müfred 133

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Gül doķunsa olur âzürde o nâzûk bedenün
Ya nedendür senün ey sîm-beden pîrehenün

Müfred 134

.. _ . / _ . _ . / . _ _ . / _ . _
Bir hadde irdi dilde ğam-ı iştîyâk kim
Görsem seni helâk olurum görsem helâk

Müfred 135

.. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
Zerreden çok saķiyâ dil-teşnegân-ı vuşlatuñ
Âfitâb-ı 'âlem-ârâsın bugün devrân senün

Müfred 136

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
İbtidâ-yı 'amelün âhırı der-pîş gerek
Kâr-ı ezelde kişi 'âķıbet-endîş gerek

Müfred 137

.. _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
İşütdüm çeşmüni ey nûr-ı 'aynı cümle a'yânuñ
Remed-rencide kılmış 'aynı olmuş çeşm-i giryânuñ

Müfred 138

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Dem-i vuşlatda didüm aĝzıma vir la'ı-i lebün
Didi şabr eyle birâz şüya mı düşdüñ şekerün

¹³ "Mûtû kable en temûtü: Ölmeden önce ölünüz" (Aclunî, Keşfü'l-Hâfâ II-291-2669).

Müfred 139

__ . / . __ . / . __ . / . __ .
Fıkr itmededür hey'etini beyt-i Hudâ'nuñ
Bî-hüde degül ditredigi kıble-nümānuñ

Müfred 140

. __ . / . __ . / . __ . / . __ .
Māh-rüyuñ hañçerüñ mähîye teşbîh eylemek
Ey melek-sîmâ-güzel beyne's-semâ-i ve's-semek

Müfred 141

. __ . / . __ . / . __ . / . __ .
Gāh vuşlat gāh fūrkat böyledür de'b-i felek
Gāh rāhet gāh miñnet böyledür de'b-i felek

Müfred 142

. . __ . / . . __ . / . . __ . / . . __ .
Ağmaduñ hāl-i reh-i yāre sözümden çıķduñ
Āh ey eşk-i terüm işte gözümden çıķduñ

Müfred 143

__ . / . __ . / . __ . / . __ .
Hağ geldi dime rüyına öp la'lini yārūñ
Yād eyle şafāsın süre gör köhne-bahāruñ

Müfred 144

. __ . / . __ . / . __ . / . __ .
Terāzū-yı haķıķatsiñ gönül her gördiğüñ çekme
Çekerseñ Yūsuf-āsā sîneye bir dürr-i yektā çek

Müfred 145

. __ . / . __ . / . __ . / . __ .
Leb kıızıl ruğlar kıızıl destüñde cām-ı mey kıızıl
Kim kıızıl dīvāne olmaz görse ruhsāruñ senüñ

Müfred 146

__ . / . __ . / . __ . / . __ .
Āyîne-i şāf içre görüp çehre-i aluñ
Fehm eyle begüm sînede taşvîr-i hayālūñ

Müfred 147

__ . / . __ . / . __ . / . __ .
Kec baķdı meger yüziñe sen Ka'be-i cānūñ
Çekdi gözine mîl müjeñ kıble-nümānuñ

Müfred 148

. . __ . / . . __ . / . . __ . / . . __ .
Gördi sevdā-zededür kākül-i 'anber-bāruñ
Bende çekdi yüzi āğ olsun anı destāruñ

Müfred 149

. . __ . / . . __ . / . . __ . / . . __ .
Söyleşürler deheni rāzını her dem yārūñ
Virmiş ağız ağıza gönçeleri gül-zāruñ

Turkish Studies

Müfred 150

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Gönçenüñ oğşaya oğşaya yüzün açdı felek
O bizüm başımıza çıksa gerekdür giderek

Müfred 151

_ _ . / . _ _ . / . _ _ . / . _ _
İtmez bu gönül nâle ile derdini ifşâ
Bülbülleri dem-beste olur gülşen-i rāzuñ

Müfred 152

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
Tîğ-i ğamze ile çâl dāğın dil-i üftādenüñ
Elleri altun kese şimdi kıyumcı-zādenüñ

23

Harfî'l-Lâm

Müfred 153

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
İnfi'ālüm sitem-i yāredür aġyāre degül
'Uğde-i hātırım ol gönçeyedür hāre degül

Müfred 154

_ _ . / . _ _ . / . _ _ . / . _ _
Zāhid kenār-ı revzene-i cāmdan çekil
Bilmez misin ki duğter-i rez maħremüñ degül

Müfred 155

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
N'ola engürü görüp bādeye olsam meyyāl
Halkda eski meşeldür anasın gör kızın al

Müfred 156

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Ay başında görinen şanma hilāl-i şevvāl
Eylemiş 'ayn kaşuñ vaşfına bir ince hilāl

Müfred 157

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
Yüz sürer dāmānıña bir gün Züleyhā-yı ümīd
Sen hemān ey Yūsuf-ı Mısr-ı melāhat aġır ol

Müfred 158

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
Vechi vardur bāğ-bān bāğlarsa bāğ u rāğda¹⁴
Reşk-i ruşsāruñla oldu kıbkızıl dīvāne gül

Müfred 159

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Meyi ayāğda görüp 'izzet idüp aldum ele
Bir ħaram-zāde imiş bāşıma çıkdı fi'l-ħāl

¹⁴ rāğda: rağda M.

Müfred 160

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
 H̄'abda gördi gözüm 'âlem-i vaşlı uyanup
 Ol kadar ağladığım kâbil-i ta'bîr degül

Müfred 161

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
 'Aşka düşmiş ibtidâ bir nây bir ben bir gönül
 Dâğ dâğ-ı ibtilâ bir nây bir ben bir gönül

H̄arfü'-l-Mîm

Müfred 162

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
 H̄aclegâh-ı çemene geldiğini gördüğü dem
 Nev-'arûs-ı güle lü'lü saçı virdi şebnem

Müfred 163

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
 Ne benden rükû' vü ne senden kıyâm
 Selâmün 'aleyküm 'aleyküm selâm

Müfred 164

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
 H̄alka-i dîdemi şayyâd-ı ezel ideli dâm
 H̄üblarda seni tutdı gözüm ey kebk-i h̄irâm

Müfred 165

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
 H̄aţuñda gelse fikr-i ebruvândan bir zamân geçmem
 Ben iller geçdüğü köpriden ey kâşî kemân geçmem

Müfred 166

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
 Fülk-i ümîdüm olmadı sâhil-res-i murâd
 Her rûzgâra sînemi ben yelken eyledüm

Müfred 167

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
 Ögüdüp dâne gibi itmede h̄alkı hep güm
 Asiyâb-ı felegi tecrübe itdüm kendüm

Müfred 168

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
 Ne meşrebümde h̄ased var ne derd-nâk olurum
 Görünce gayride bir dil-beri helâk olurum

Müfred 169

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
 Bâr-ı hicrân vücudum eyledi h̄am
 Tâzelükde gamuñla pîr oldum

Müfred 170

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
 Eski aḥbâbların eyleme h̄atırdan dūr
 Yeñi yârânlarıñuñ bâşî için sultânım

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
 Volume 10/8 Spring 2015

Müfred 171

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Mü-miyân fikr ile öyle za'if oldu tenüm
Bir tüyi bîñ arar olsam biri örter bedenüm

Müfred 172

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Hemîşe şem' gibi vaqf-ı pîçtâb oldum
Zamâne her kimi ki yaqdı ben harâb oldum

26

Müfred 173

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Benümle rüy-be-rüy ol sözümde şâdık isem
Dem-i vişâlde döndür yüzün münâfık isem

Müfred 174

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Cezm idüp hâşılı teşdîd-i cefânun meddin
Cerr-i bûsın ötüri cümleden üstün çıkdum

Müfred 175

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Seni teşhîr için ey muğ-beçe-i 'İsî-dem
Yaqarum deyr-i maħabbetde buħur-ı Meryem

Müfred 176

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Leked-h'âr-ı 'adû-yı bî-emānum
Beni yahşı mı anlarsa yamānum

Müfred 177

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Sözüm diñle efendüm qadrımı bil eyleme zāyi'
Göñül dirler saña bir gevher-i 'ālem-bahā virdüm

Müfred 178

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Yâri evden çıkarınca çıkayazdı cānum
Bu çıkış baña çıkışmaz a benüm sulţānum

Müfred 179

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Mestāne o meh-rüyü görüp ayıla yazdum
Naqş oldu zülûf qaddi dile yayıla yazdum

27

Müfred 180

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Gitmez elem-i 'aşqda sefer 'azmin idersem
Zirâ gam-ı fûrkat biledür qanda gidersem

Müfred 181

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Kime açsam gamum ol mäh-ruħuñ şevkînden
Benden efzûn anı da mest-i maħabbet bulurum

Turkish Studies

Müfred 182

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
 H̄'ābda yāri bulup b̄usesin almak diledüm
 Bir H̄abeş bekler imiş ben anı h̄ālī şandum

Müfred 183

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
 Ney gibi başımı kes bağrımı del içümi oy
 Ben senüñ hizmetüñe beste-miyānum neysem

Müfred 184

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
 Ol kadar nefreti var gön̄lümüñ insāndan kim
 'Aksüm ādem diyü mir'āte nigāh eyleyemem

Müfred 185

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
 Gözümden şakunur oldum o māh-ı 'ālem-ārāyı
 Belā-yı 'aşkı gör kim kendüme kendüm raķīb oldum

Müfred 186

_ _ . / _ _ . / _ _ . / _ _ .
 Olmazdı pāk-dāmen serv olmasaydı ser-keş
 Düşmezdi h̄ar eline gül olmasa mülāyim

28

H̄arfü'n-Nūn

Müfred 187

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
 Rişte-i ten zeyn olaldan kaçre kaçre k̄āndan
 Yüz çevirdüm s̄übħa-i şad-dāne-i mercāndan

Müfred 188

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
 H̄aṭ gelüp h̄urşid-i ruhsarı siyeh-fām olmadan
 Hāle-i āğūşa çek ol māhı aḥşām olmadan

Müfred 189

_ _ . / _ _ . / _ _ . / _ _ .
 Gördük güşāyış-i gül-i maķşudı şolmadan
 Ser-menzil-i merāma irüşdük yorılmadan

Müfred 190

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
 Kapatdum dāğ-ı s̄inem şerħadan kescürme yol açdum
 Bu da güm-geşteğān-ı rāh-ı 'aşka bir tarīķ olsun

Müfred 191

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
 K̄ahve ma'cūn tütün enfīye o k̄āfir efyūn
 İşte beş şeydür iden bizleri böyle mecnūn

Müfred 192

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
 Zamāna böyle kalmaz va'deye incāz ider bir gün
 Karīb oldı o demler geldi 'aşık nāz ider bir gün

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
 Volume 10/8 Spring 2015

Müfred 193

Her hâr u has harîm-i güle mahrem olmada
Nergis gibi bakar nazar-ı ehl kenârdan

29

Müfred 194

Goncaya ol felek-i cem'iyet-i hâtır virür
Görmek için rûzgâr ile perîşân oldığın

Müfred 195

Bir nâzenin-i fitne tevellüd ider müdâm
Meclisde duht-ı rezle o put hem-dem olmasun ¹⁵

Müfred 196

Ma'âzallah tabî'at müsta'idd-i şihhat olmazsa
Felâhun olsa da izhâr-ı 'aciz eyler müdâvâdan

Müfred 197

Haş-ı şeb-rengi gelince o mehûn gün yüzine
Didi 'uşşâka güzellik giceñüz hayr olsun

Müfred 198

Saňa ey gül bu gül-gün câmeyi kim dikdigin tıyduğ
Haber aldud bu gün şahn-ı çemende biz dikenlerden

Müfred 199

Kesmem ümmîdimi elîf-ı Hudâ'dan zîrâ
Kerem u luţfi füzündür benüm ümmîdimden

Müfred 200

Felek kâminden efzûndan virür erbâb-ı noşşâna ¹⁶
Füzün-terdür hilâl-i mâh şöhretde tamâmından

30

Müfred 201

Pederidür o puta mâni'-i gülçin-i vişâl
Gözedür tâze-nihâl-i güli elbette diken

Müfred 202

Şerbet-i mergi şunar saňa tabîb-i gerdün
Fenn-i hikmetde olursañ da eger Eflâţun

¹⁵ duht: duhter M.

¹⁶ efzûndan virür: efzûndan şân virür M.

Müfred 203

.. _ _ / .. _ _ / . . _ _ / . . _ _
 Düşdi dāmān-ı dile bir şerer-i sūz-efgen
 ‘Aşk āhengeri zencīr-i cünün işlerken

Müfred 204

. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _ _
 İstikāmet ehli hıfz-ı Hāk’dadur irmez ziyān
 Anuñ için servi incitmez begüm bād-ı hazān

Müfred 205

. . _ _ / .. _ _ / . . _ _ / . . _ _
 Kurtulursa sitem-i silsile-i zülfünden
 Dil-i dīvāne varup başına teller taqun

Müfred 206

. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _ _
 Qār-ı ‘aşkı pek bilürdüm Hüsrev ü Ferhāddan
 Qābil-i şākird olan üstād olur üstāddan

Müfred 207

. . _ . / . . _ . / . . _ . / . . _ .
 Bir kimse behre görmedi sen gül-‘izārdan
 Bendeñ tevātür ile işitdüm hezārdan

31

Müfred 208

. . _ _ / .. _ _ / . . _ _ / .. _ _
 Ne ile hālūmi ol yāre eyleyem i‘lān
 Devāt beste-dehān u qalem şikeste-zebān

Müfred 209

. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _ _
 Qārīnūñ Hātem-i Tayy olsa [itme] ‘arz-ı ihtiyāc
 Şikest eyler benüm cānum kişinūñ istemek qādrin

Müfred 210

. . _ . / . . _ . / . . _ . / . . _ .
 Tennūr-ı dile od yakup āh-ı şererümden
 Bir özge kebāb mā-ħazar itdüm cigerümden

Müfred 211

. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _ _
 Şordılar Mecnūna Leylānuñ sa‘ādetħānesin
 Sinesin çāk itdi gösterdi dil-i vīrānesin

Müfred 212

. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _ _
 Dalāle düşdüñ ey dil meclis-i taqvāya gelmezsın
 Gözüñ ac gāfil olma bir dağı dünyāya gelmezsın

Müfred 213

. . _ _ / .. _ _ / . . _ _ / . . _ _
 İtme ümmīd-i kerem dehr-i dūn-perverden
 Bir içim şuyı dirġ eyledi İskenderden

Müfred 214

. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _ _
 ‘Aks-ı zülf ü kākülün kıldı hevā-yı sünbülü
 Gömgök oldı geydi bir rengin zemīn ü āsumān

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
 Volume 10/8 Spring 2015

32

Müfred 215

. _ . _ / . . _ _ / . _ . _ / . . _ _
Tecelliyât-ı İlahî olup bütün bu cihân
Cemâl-i Haqq'a nazar kııl *bi-eyyi vecchin kân* ¹⁷

Müfred 216

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _
Maqâmâtı gezüp feryâd idersin
Baña geldükde ey şen nâz idersin

Müfred 217

_ _ _ / _ _ _ / . _ _ _ / _ _ _
Kâkül gibi ümîd-i vişâlünle başına
Teller taqunsun ey saçı sünbül seni seven

Müfred 218

. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _ _
Nürdan sîne midür yâ gümüş âyîne midür
Bana yüz gösteren ol çâk-ı giribânuñdan

Müfred 219

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
Gerek süz-ı dilümden tut gerek farı-ı cünûnumdan
Ser-i küyında bir âh eylemek kopdı derûnumdan

Müfred 220

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
Recâ-yı vaşl ile kâr itdi tîşeñ seng-i hârâya
Tokındum hâtır-ı Şîrîne ey Ferhâd n'eylersin

Müfred 221

. . _ _ / . . _ _ / . . _ _
İktizâ-yı kazâ-yı "*kün fe yekûn*" ¹⁸
Kıldı her emri vaqtine merhûn

33

Müfred 222

. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _ _
Eliñe âyine al gül yüzine sen de bakın
Amma ol şartla kim baña raqîb olma şaқın

Müfred 223

_ _ _ / _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
Yokdur bahâne hüsnüñe bir nâzenînsin
'Aybuñ hemân budur ki erâzil-nişînsin

Müfred 224

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
Açıldı defter-i ehl-i melâmet kayd olan gelsün
Çekenler nâm kaydın gelmesün lâ-қayd olan gelsün

¹⁷ "Herhangi bir şekilde."

¹⁸ Yâsîn S. 36/ 82: "...Ol der. O da hemen oluverir."

Müfred 225

. . . _ / . . . _ / . . . _ / . . . _
İ'timād itmez idüm sözlerine gerçek imiş
Bī-vefādur didiler [ol] baña sulţānum için

Müfred 226

. . . _ / . . . _ / . . . _ / . . . _
Hālāş olmaz kişi ebnā-yı cinsūñ vaż'-ı serdinden
Gehī sūhāndan geh tışeden āzürdedür āhen

Müfred 227

. . . _ / . . . _ / . . . _ / . . . _
Bed-du'ā itmege varmaz dilüm ancak ey şūh
Rūyınā sebze-i haţ çeşmūñe şıhhat gelsün

Müfred 228

. . . _ / . . . _ / . . . _ / . . . _
İntikām almaz isem tīg-ı zamāneyle eger
Şā'iriyyet baña her vech ile bühtān olsun

34

Müfred 229

. . . _ / . . . _ / . . . _ / . . . _
Yanuña alup raķibi eyledüñ seyr-i çemen
Yanuña qalır mı ey serv-i sehī seyr eyle sen

Müfred 230

. . . _ / . . . _ / . . . _ / . . . _
Gel kulaķ tıt nāya gör feyż-ı dem-ā-dem neydügin
Añla āheng-i uşul-i devr-i ādem neydügin

Müfred 231

. . . _ / . . . _ / . . . _ / . . . _
Tīguñ 'adem diyārına rūşen tarīkdür
A'dā-yı dīni tırma kılıcdan geçür hemān

Müfred 232

. . . _ / . . . _ / . . . _ / . . . _
Gel ey nāşıh қо pendi hāl-i dilden bī-habersin sen
Beni dīvāne kıldı ol perī bilmem ne dırsin sen

Harfū'l-Vāv

Müfred 233

. . . _ / . . . _ / . . . _ / . . . _
Āyīne 'arz-ı hüsn qosun mihr-i rüyına
Bir gün hicāb ider olur elbetde rü-be-rü

Müfred 234

. . . _ / . . . _ / . . . _ / . . . _
Oldı rīzān girmeden cāma şarāb-ı ārzū
Toğmadan düşdi kūsūfa āfitāb-ı ārzū

Müfred 235

. . . _ / . . . _ / . . . _ / . . . _
Reh-i 'aşkuñda qodum başımı cānum qaldı
Luţ it ey gāmze-i dilber anı da bir yola қо

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/8 Spring 2015

Ḥarfü'l-Hâ'

Müfred 236

· _ · _ / · _ · _ / · _ · _ / · _ · _
Getürme ḥâtırına mâcerâ-yı Ferhâdı
Derünü yâralıdır kühsârı söyletme

Müfred 237

_ _ · / _ · _ · / _ · _ · / _ · _
Düşdüm şarâba la'l-i leb-i dil-rübâ ile
Pürdür ḥabâb-vâr derünüm hevâ ile

Müfred 238

_ · _ _ / _ · _ _ / _ · _ _ / _ · _
Ḥâk-i pâye bir rikâb ihdâsı nâçiz ise de
İtme red kır atıvir yâ al bağışla bir kıla

Müfred 239

· _ _ _ / · _ _ _ / · _ _ _ / · _ _ _
Vefâdan ben elüm çekdüm cefâdan çek elüñ sen de
Alup 'aşkuñı vir gön'lüm senüñ sende benüm bende

Müfred 240

· _ _ _ / · _ _ _ / · _ _ _ / · _ _ _
Deşt ü şahrâya düşermiş gam u şâdîsinde
Özge divâne imiş Kaysı da vâdîsinde

Müfred 241

· _ _ _ / · _ _ _ / · _ _ _ / · _ _ _
N'ola âh u fiğân eyler isem senüñ felâḥuñ-veş
Kimüñ başına döndümse atıldum berr ü yâbâna¹⁹

Müfred 242

· _ _ _ / · _ _ _ / · _ _ _
Bağma yâ Rab sevâd-ı defterime
Anı yağ âteşe benüm yerime

Müfred 243

_ _ · / · _ _ · / · _ _ · / _ _
Cânum da senüñ ben de senüñ ey gül-i ra'nâ
*El-'abdü ve mâ yemlikühü kâne li-mevlâh*²⁰

Müfred 244

_ _ · / · _ _ · / · _ _
Hep sa'y-ı emek gider yabâna
Âḥîr didigin ider zamâna

Müfred 245

_ _ · / · _ _ · / · _ _ · / _ _
Erbâb-ı kemâlüñ yiri vîrâne-i ğamdur
Ḥâk üzre düşer mîve-i nâ-puḥte olunca

¹⁹ Kimüñ: Her kimüñ M.

²⁰ kâne: gâh M. Mısra bir Arap meseli olduğundan aslına uygun yazılmıştır. "Kul ve sahip olduğu şeyler efendisine aittir" (Yazar, 2015: 1794).

Müfred 246

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
 Belâ tûfânına şabr eyleyen mânend-i Nûh âhîr
 Çıkar deryâ-yı gâmdan bir kenâra rûzgâr ile

Müfred 247

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
 Vücûduñ zerre göster halka gün gibi ‘ayân olma
 N’olursun ol cihân içre müşârü’n-bi’l-benân olma

Müfred 248

. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _ _
 Ey ecel çıkdı mı cânuñ ne idersiñ ‘acele
 Var raķībūñ evine bir gice anda gicele

Müfred 249

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
 İlâhî tîr-i maķşûdum karîn-i isticâbet kıl
 Edânî bezmine ta’zîm için ķaddüm kemân itme

37

Müfred 250

. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _ _
 Ders-i ‘aşkı baña ta’lîm idicek h’âce-i ‘aşķ
 Haķ-ı ruhsârına geldükde didi ķal orada

Müfred 251

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
 Mey-i ‘aşkıyla haffâfuñ topuķ mestî olan ‘aşık
 Hayâl-i la’l-i nâbından düşüp ķalmıř ayaķlarda

Müfred 252

. _ . _ _ / . _ . _ _ / . _ . _ _ / . _ . _ _
 Ol tüfenķçi şūhına ķundaķdan ‘aşık olduĝum
 Falya virdi ķaķdılar ĝammâzlar üstâdına

Müfred 253

. _ . _ / . _ . _ / . _ . _ / . _ . _
 Şîrâze-bend-i nazm-ı umûr eylemez felek
 Tâ şıķmayınca cendere-i ızırâbda

Müfred 254

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
 İşitdüm şebnemi cezb itdiĝin hürşîd-i reşķumden
 Ķapıldum ben daĝı sen âfitâb-ı hüsne dünyâda

Müfred 255

. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _ _
 Saña serkeřlük idüp ĝayrıya mâ’il olanuñ
 Geç hevâsından eger serv-i hırâmân ise de

Müfred 256

. _ . _ _ / . _ . _ _ / . _ . _ _ / . _ . _ _
 Bir ķalem ķaşlı mürekkeķ saçlı kâtip dil-beri
 Halkı mecnûn ide yazdı şaĝn-ı Kâĝıdhânede

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
 Volume 10/8 Spring 2015

Müfred 257

· _ · _ / · · _ _ / · _ · _ / · · _ _
Koyup firâk-ı elemde beni bu hâlet ile
Giderse yâre gönül şîhhat u selâmet ile

Müfred 258

_ · _ _ / _ · _ _ / _ · _ _ / _ · _ _
Düşmesün miskîn gönüller zülf-i ‘anber-bûlara
Başına teller taçunsun düş olan gîsûlara

Müfred 259

_ _ · / _ · _ · / _ · _ · / _ · _ ·
Yağdı o lâle-ruh beni hüsni çerâğına
Pervâne-veş ‘aceb mi düşersem ayâğına

Müfred 260

_ _ · / _ · _ · / _ · _ · / _ · _ ·
Güş eyleyince oldı hemân nağme-sâz-ı şevk
Bilmem neyûn ne söyledi muṭrib kulâğına

Müfred 261

_ _ · / _ · _ · / _ · _ · / _ · _ ·
La‘lûn şebîh-i gönçe diyenler[e] açdılar
Şıgmaz benim bu güne büyük söz dehânuma

Müfred 262

_ · _ _ / _ · _ _ / _ · _ _ / _ · _ _
Felek işkeste itmez pek de rûşen dillerûn ḳadrin
Ḵomazlar cevherûn zî-ḳıymetin terkîb-i ma‘cûna

Müfred 263

_ · _ _ / _ · _ _ / _ · _ _ / _ · _ _
Âferîn ey ḳaşı yâ bâzû-yı hüsni ü ânına
Tîr-i ḡamzeñ sînemi döndürdi oḳ meydânına

Müfred 264

_ · _ _ / _ · _ _ / _ · _ _ / _ · _ _
Gitdi Mecnûn hâne-i dehri baña ışmarladı
Bir ḡarâb evdür ḳalır dîvânedeki dîvâneye

Müfred 265

· · _ _ / · · _ _ / · · _ _ / · · _ _
Yâya döndi bedenüm didi gören taşvîrüm
Âferîn anı ḳalemde çıkararı üstâda

Müfred 266

_ _ · / _ · _ · / _ · _ · / _ · _ ·
Dilde ḡayâl-i ḳâmet-i yârı gören didi
‘Ar‘ar dikildi bâḡ-ı vefânun zemînine

Müfred 267

_ _ · / _ · _ · / _ · _ · / _ · _ ·
Lâyık degül ki gün gibi rûşen-zamîr olan
Luḡfiyla bir çerâğı yaḳa hem söyündüre

Turkish Studies

Müfred 268

__ . / . __ . / . __ . / . __ .
 Taḥvīl idegör ğayrıdan ālāyiş-i ‘aşkı
 Şüret vire tā kim saña rüz-nāmceci-zāde

Müfred 269

. __ . / . __ . / . __ . / . __ .
 Hemān kendin şanur miḥnetde herkes ‘itiḳādınca
 Felek dirler buña bir kimsenüñ dönmez murādınca

Müfred 270

. __ . / . __ . / . __ . / . __ .
 Ruḥuñla ‘aks-i dendānuñ düşelden baḥr-ı ‘ummāna
 Delindi baĝrı incünüñ ‘aceb reng oldı mercāna

40

Müfred 271

. . __ . / . . __ . / . . __ . / . . __ .
 Mīve-i vaşlını evvel bütün aĝyār yemiş
 Bize rām olsa da ol tāze-fidān me’s-semere

Müfred 272

. . __ . / . . __ . / . . __ . / . . __ .
 Derse şirāne çıkup ma’reke-i ma’nāda
 Geldi Tefsīr-i Ebu’l-Leys ile Arslān-zāde

Müfred 273

__ . / . __ . / . __ . / . __ .
 Şundum elimi ğabgab-ı yāre oturunca
 Didi el uzatma oturunca bu turunca

Müfred 274

. . __ . / . . __ . / . . __ . / . . __ .
 Mār-ı ğam hem-demimüz zülf-i siyeh-gün yerine
 Zehr-i miḥnet içerüz bāde-i gül-gün yerine

Müfred 275

. . __ . / . . __ . / . . __ . / . . __ .
 Māverā-yı dili virān ideli ğam gözden
 Kızılırmāĝ-ı sirişk aqmada Ceyḥūn yerine

Müfred 276

. . __ . / . . __ . / . . __ . / . . __ .
 Baĝ şu etvār-ı ğalaḫ-fehmine çarḫ-ı dūnuñ
 Re’yi baĝıl geçiyor ‘aĝl-ı Felāḫūn yerine

Müfred 277

. . __ . / . . __ . / . . __ . / . . __ .
 Kuvve-i cāzibe-i ḥüsn gelür sözüñden
 Düşdi sīm-āb gibi ra’şeye a’zā-yı niĝāh

41

Müfred 278

. . __ . / . . __ . / . . __ . / . . __ .
 Besleyüp yine senüñ yoluña kurbān ideyüm
 Koç başuñçün baña bir kaç kuzu iḥsān eyle

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
 Volume 10/8 Spring 2015

Müfred 279

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
Görüp 'aks-i leb-i dil-dârı mir'at-ı süveydâda
Nihân bir la'l-i ter buldum derûn-ı seng-i hârâda

Müfred 280

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
Bekâ yok gerçi biñ yılı da olsa zindegânide
Kâtı müşkildür ammâ merg hengâm-ı cevânide

Müfred 281

_ _ . / _ . . . / . _ _ . / _ . . .
Yelme hevâ-yı vuşlat idüp âh u zâr ile
Kim başa çıkdı sen çıkasın rûzgâr ile

Müfred 282

_ _ . / _ . . . / . _ _ . / _ . . .
Farğ geldi şanma ey yüzi gül rûy-ı âlüñe
Bir perde çekdi baht-ı siyâhum cemâlüñe

Müfred 283

. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _ _
Olmasa defter-i kısmetde muqayyed dâne
Kim çekerdi elem-i gurbeti dervîşâne

Müfred 284

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
Dilberüm bir büse virdi bir dağı kıldum taleb
Nâz ile güldi didi âdem tama'-kâr olmasa

42

Müfred 285

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
Geç o nağl-ı tâzenüñ berg ü berinden 'İşmetî
Mâye-i cân olsa da gücdür taħammül bârına

Ḥarfî'l-Yâ'

Müfred 286

. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _ _
Kendi perverdesini âdem ider mi pâ-mâl
Âbı seyr eyle ki baş üzre taşır hâşâkı

Müfred 287

_ _ . / _ . . . / . _ _ . / _ . . .
Âzâde-ser gezerken o bî-raħm-dil virüp
Hazm itmedük şafâmızı bulduğ belâmızı

Müfred 288

. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _ _
Yâr 'aksin görüp âyîñede itdün yağa çäk
'Aksi de anı görüp çäk-i girîbân itdi

Müfred 289

_ _ . / . _ _ . / . _ _ . / . _ _ .
Bir büse mi bir gül mi virürsin didüm ol şüh
Bir nîm tebessüm idüp 'arif güli virdi

Turkish Studies

Müfred 290

__ . / . __ . / . __ . / . __ .
 Mecnûn ile bir mekteb-i ‘aşk içre okurduk
 Ben Muşhâfı hatm itdüm o “*Ve’l-Leyli*”de kaldı ²¹

Müfred 291

.. __ . / .. __ . / .. __ . / .. __ .
 Tâli‘üñ olmyacak burc-ı sa‘âdetde kavî
 Senevî manşib ile besleyemezsin sen evi

43

Müfred 292

__ . __ . / __ . __ . / __ . __ . / __ . __ .
 Kâtlime tîz itmiş ol hûmı gelür şimsîrini
 Gör du‘â-yı Seyfe meşgûl olmanuñ te‘şîrini

Müfred 293

__ . __ . / __ . __ . / __ . __ . / __ . __ .
 Tâkatüm yok rû-be-rû ‘arz itmege aḥvâlümü
 Pâdişâhum bâri mektûbundan añla ḥâlümü

Müfred 294

__ . __ . / __ . __ . / __ . __ . / __ . __ .
 Ğarîbüm bî-kesüm yoḡdur enîsim âhdan ğayrı
 Penâhum dest-gîrüm ḡalmadı Allâh’dan ğayrı

Müfred 295

__ . __ . / __ . __ . / __ . __ . / __ . __ .
 Ebnâ-yı zamân mâ’il-i iḡâz-ı fitendür
 Gehvâredeki gûdekinüñ şerrine nenni

Müfred 296

.. __ . / .. __ . / .. __ . / .. __ .
 Nüşâ ta‘lîḡ ideli ḡaḡḡ-ı celî ruḡsârı
 Sülûş-i mertebe maḡv itdi cemâl-i yârı

Müfred 297

.. __ . / .. __ . / .. __ . / .. __ .
 Hâl-i ḡaḡḡ mülket-i Rûm üstine leşker çekdi
 Virdiler kâkül-i müşgînine serdârlıḡı

Müfred 298

__ . __ . / __ . __ . / __ . __ . / __ . __ .
 Gül açıl seyrâna çık dîrsen baña ey müdde‘î
 Ben açılısam da perîşân-ḡâḡırum sünbül gibi

44

Müfred 299

__ . / __ . / __ . / __ . / __ . / __ .
 Dünyâyı bir yaña ḡosalar bir yaña seni ²²
 Ben seni isterüm [seni] ey dilrübâ seni

²¹ Leyl Süresi 92/1: “...geceye andolsun”.

²² ḡosalar: ḡosalar M.

Müfred 300

.._./.._./.._./.._
Şarardı beñzi ħasedden benümle yârı görüp
Raķīb-i rû-siyehe bir ħarīb reng oldı

Müfred 301

.._./.._./.._./.._
‘Ārif-i vaħdet olup keşret-i yārāndan geç
Rāzı-ı kısmet olup ħayret-i akrāndan geç

Müfred 302

.._./.._./.._./.._
O şūħuñ kuĥl-ı vaşlından olan zevķ-ı mezāyāyı
Cihāt-ı Cāmi‘a Zeylinde taşrīĥ itdi Sekkākī

Müfred 303

.._./.._./.._./.._
Gördüm ħarāb idüp gelür ol serv-i ķāmeti
Devrān ħopardı başıma şanki kıyāmeti

Müfred 304

.._./.._./.._./.._
Her neden geçdi ise [de] bu dil-i sevdā-zede
Ĥoş-bū-yı ĥüb-rū-yı ĥoş-şadādan geçmedi

Müfred 305

.._./.._./.._./.._
‘Āķil iseñ dime Ferĥād ile Mecnūna deli
Eyleseñ ĥalkā nażar her biri bir gūne deli

45

Müfred 306

.._./.._./.._./.._
‘Aceb mi büseden soñra olursam vaşluña tālib
Teraķķīdür şehā mañşıbdā çoķ ķānūn-ı ‘uşşāķı

Müfred 307

.._./.._./.._./.._
Yāķūt şanma ĥicr-i leb-i la‘l-i yār ile
Ķan ile tıldı aĥladı [ol] ĥātemüñ gözi

Müfred 308

.._./.._./.._./.._
Bir civān-ı müy-tāb ile iderken ķīl u ķāl
Tıydu pā-bend oldıĥum şan‘atla kırdı köstegi

Müfred 309

.._./.._./.._./.._
Başına od yaķub[an] girye ider ĥasret ile
Şem‘-i bī-ĥāreyi gördüm oda almış fitili

Müfred 310

.._./.._./.._./.._
Pederi seyf-i ‘Acem vālidesi ĥaddāre
Yataĥān ĥuylısı ‘uşşāķa cefālar ķılıcı²³

²³ ĥuylısı: ĥuylısıdur M.

Müfred 311

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
 Kıblegâh-ı şaf-ı maşşûd olamazsın ey dil
 Sîne çâk olmayıcağ şüret-i mihrâb gibi

Müfred 312

_ _ / _ _ . / . _ _ . / _ _ .
 Açdum metâ'-ı râzumı bir derzi şühına
 Çok ölçdi biçdi gördi ki çıkmaz tegelledi

46

Müfred 313

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
 Cüce gelmez merdüm-i dānāya dünyā-yı denī
 Almaz erzān diyü erzen dānesine er zeni

Müfred 314

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
 Ārzū eyler kemend-i kākül-i cānāneyi
 Bağlasañ zencirler tutmaz dil-i divāneyi

Müfred 315

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
 Esb-i nāz ile yiter uşşâkı itdüh pāy-māl
 Leşker-i hağdur gele şimdengerü çek dizgini

Müfred 316

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
 Bakmazam rüy-ı nigāra gül-i āl olsa dağı
 Zene meyl eyleyemem қаht-ı ricāl olsa dağı

Müfred 317

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
 Göñül āyinedür sevmez ğubārı
 Götürmez cām-ı Cemşid inkisārı

Müfred 318

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
 Garazum vaşf-ı dehānı iken icmāl üzre
 Bağs-ı zülfine düşüp dil söz uzatdı gitdi

Müfred 319

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
 Qarın olsa elif lāma olur bī-iştibāh egri
 Qarınuñ hükmin ağız eyler eger egri eger toğrı

47

Müfred 320

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
 Diyār-ı hüsnüñi şeb-hün idüp küffār hağ başdı
 Anuñcün Rüstem-i ğamzeñ oğın atdı yayın aşdı

Müfred 321

.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
 Lükneti var dimem ol mäh-ı cihān-ārāyı
 Beñzer ebrüma diyü ağızına almaz rāyı

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
 Volume 10/8 Spring 2015

Müfred 322

̄ . ̄ ̄ ̄ / ̄ . ̄ ̄ ̄ / ̄ . ̄ ̄ ̄ / ̄ . ̄ ̄ ̄
Bulmağ ister saña beñzer bir meh-i tãbãn dağı
Ben de bildüm çok dutar ol çarğ-ı ser-gerdãn dağı

Müfred 323

̄ . ̄ ̄ ̄ / ̄ . ̄ ̄ ̄ / ̄ . ̄ ̄ ̄ / ̄ . ̄ ̄ ̄
Göz yumup ğaflet ile uğrama maħbûblara
Şağın ey 'aşık-ı şūrīde açarlar göziñi

Müfred 324

̄ . ̄ ̄ ̄ / ̄ . ̄ ̄ ̄ / ̄ . ̄ ̄ ̄ / ̄ . ̄ ̄ ̄
Başum üzre yiri var ğonca 'alãmet getürür
Mã'il-i âli Resûlem severem şãdâtı

Müfred 325

̄ . ̄ ̄ ̄ / ̄ . ̄ ̄ ̄ / ̄ . ̄ ̄ ̄ / ̄ . ̄ ̄ ̄
Pãy-bûsuñ dil-i bĩmãre şifã-bağş oldu
Şanki ser-çeşme-i hayvãnuñ ayağın buldı

Müfred 326

̄ . ̄ ̄ ̄ / ̄ . ̄ ̄ ̄ / ̄ . ̄ ̄ ̄ / ̄ . ̄ ̄ ̄
Dãğ-dãr itmede 'uşşãğ-ı perĩşãn-ğãlĩ
Fitneden ol şanemũñ olmadı ħãlĩ ħãlĩ

48

Müfred 327

̄ . ̄ ̄ ̄ / ̄ . ̄ ̄ ̄ / ̄ . ̄ ̄ ̄ / ̄ . ̄ ̄ ̄
Şerħa çekdüm dãğ yağdum göz göz itdüm sĩnemi
Dãğımı seyr eyleyen bilsün benüm tãrĩħimi

Müfred 328

̄ . ̄ ̄ ̄ / ̄ . ̄ ̄ ̄ / ̄ . ̄ ̄ ̄ / ̄ . ̄ ̄ ̄
Geçdi ğünüm firãğ ile cãnãn ğörünmedi
Ağşãmlar oldu ol meh-i tãbãn ğörünmedi

Müfred 329

̄ . ̄ ̄ ̄ / ̄ . ̄ ̄ ̄ / ̄ . ̄ ̄ ̄ / ̄ . ̄ ̄ ̄
Ümmĩd-i ħalãş itmez idüm çãh-ı zekãndan
Şarıldı ğöñül zũlf-i siyeh-kãrĩña çıkdı

Müfred 330

̄ . ̄ ̄ ̄ / ̄ . ̄ ̄ ̄ / ̄ . ̄ ̄ ̄ / ̄ . ̄ ̄ ̄
ãrzũ-yı iştĩyãğũñ bĩ-ħuzũr itdi beni
Dũrbĩn-i şevğ ile yollarda ğözlerdüm seni

el-ma'rũf bi-Ĥaşırıcı-zãde

KAYNAKÇA

- AÇA, Mehmet; GÖKALP, Halûk ve KOCAKAPLAN, İsa (2009). Başlangıçtan Günümüze Türk Edebiyatında Tür ve Şekil Bilgisi. İstanbul: Kriter yayınevi.
- AKPINAR, Şerife (2000). Rûz-nãmecı-zãde Şĩnãsĩ, Hayatı, Eserleri, Edebĩ Kişiliğĩ ve Dĩvãnı'nın Tenkidli Metni, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Konya, 185s.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/8 Spring 2015

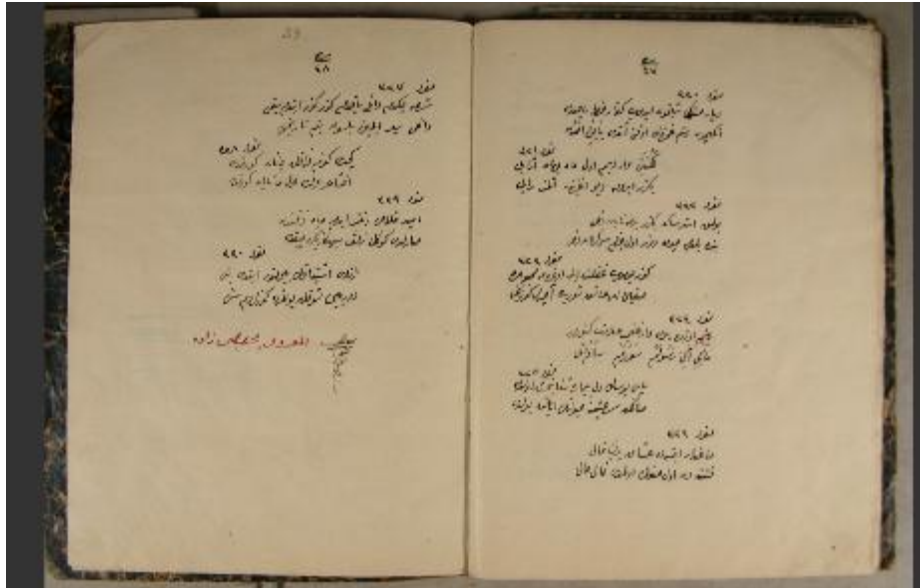

- ATİK GÜRBÜZ, İncinur (2012). “Şiir Mecmualarının Biyografik Değerine Dair Araştırmalara Ek”. *TÜBAR-XXXII-Güz*, 147-157.
- AYDEMİR, Yaşar (2007). “Metin Neşrinde Mecmuaların Rolü ve Karşılaşılan Problemler”. *Turkish Studies -International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic-*, Volume 2/3, Summer 2007, p. 122-137, ISSN: 1308-2140, www.turkishstudies.net, DOI Number: 10.7827/TurkishStudies.118, ANKARA-TURKEY.
- AYDEMİR, Yaşar (2011). “Biyografi Kaynağı Olarak Mecmualar”, *Prof. Dr. Mustafa İsen Adına Uluslar arası Klasik Türk Edebiyatında Biyografi Sempozyumu Bildirileri Kitabı*, Grafiker yayınları, Ankara, 87-100.
- BEKTAŞ, Ekrem (2007). *Muvakkit-zâde Pertev Divanı*, Malatya: Öz Serhat Yayıncılık.
- BİLKAN, Ali Fuat (1997). *Nâbî Divanı II*, İstanbul: MEB.
- DEVELLİOĞLU, Ferit (1993). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Sözlük*. Ankara: Aydın kitabevi.
- EREN, Aysun (2012). *Defterdâr-zâde Ahmed Cemâlî'nin Metâlî'-i Cemâlî ve Şehr-engîz-i İstânbül Adlı Eserleri*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Konya, 304s.
- GIYNAŞ, Kamil Ali (2011). “Şiir Mecmuaları Hakkında Yapılan Çalışmalar Bibliyografyası”. *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, (25): 245-260.
- GÖLPINARLI, Abdülbâki (1972). *Nedim Divanı*, Ankara: İnkılâp ve Aka kitabevi.
- GÜMÜŞ, Nevin (2005). “Türk Tarih ve Edebiyatına Dair Değerlendirilmemiş Kaynaklardan Bir Mecmua Örneği: Tuhfe-i İsmâiliye”, *Türklük Bilimi Araştırmaları*, (18): 129-162.
- GÜRBÜZ, Mehmet (2011). “Biyografik Değer Bakımından Şiir Mecmuaları”, *Prof. Dr. Mustafa İsen Adına Uluslararası Klasik Türk Edebiyatında Biyografi Sempozyumu Bildirileri Kitabı*, Grafiker Yayınları, Ankara, 315-328.
- GÜRBÜZ, Mehmet (2013). “Şiir Mecmualarının Kaynakları Üzerine”. *Turkish Studies - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic-*, Volume 8/1, Winter 2013, p. 315-322, ISSN: 1308-2140, www.turkishstudies.net, DOI Number : <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.4453>, ANKARA-TURKEY.
- İPEKTEN, Halûk (1974). *İsmetî Dîvânı*, Ankara: Baylan matbaası.
- İSEN, Mustafa (1997). “Tezkire” *Ötelerden Bir Ses*, Ankara: Akçağ, s. 28-36.
- ÜSTÜNER, Kaplan (2014). “Mecmuadan Biyografiye: Silahşor İbrahim Yâver'in Hayatı”. *Turkish Studies -International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic-*, Volume 9/9, Summer 2014, p.157-173, ISSN: 1308-2140, www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.7044>, ANKARA-TURKEY.
- KARACA, Mine (2008). *Birrî Mehmed Dede Dîvânı'nın Muhteva İncelemesi*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 401s.
- KAVRUK, Hasan (2001). *Şeyhülislâm Yahyâ Divânı*, Ankara: MEB.
- KONCU, Hanife ve ÇAKIR, Müjgân (2012). “Şairleri yetiştiren bir kaynak olarak mecmûa”. *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII Mecmûa: Osmanlı edebiyatının kırkambarı*, İstanbul: Turkuaz, 117-134.

- KÖKSAL, M. Fatih (2011). "Biyografik Kaynak Olarak Şiir Mecmuaları ve Kastamonulu İshâk-zâde Fevzi Mecmuası", *Prof. Dr. Mustafa İsen Adına Uluslararası Klasik Türk Edebiyatında Biyografi Sempozyumu Bildirileri Kitabı*, Grafiker Yayınları, Ankara, 449-468.
- KÖKSAL, M. Fatih (2012). "Şiir Mecmûalarının Önemi ve "Mecmûaların Sistematik Tasnifi Projesi" (MESTAP)". *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII Mecmûa: Osmanlı edebiyatının kırkambarı*, İstanbul: Turkuaz, 409-431.
- KURNAZ, Cemal ve AYDEMİR, Yaşar (2013). "Mecmualara sorulması gereken sorular". *Turkish Studies -International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic-*, Volume 8/1, Winter 2013, p. 51-64, ISSN: 1308-2140, www.turkishstudies.net, DOI Number : http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.4633 , ANKARA-TURKEY.
- KURU, Selim S. (2012). "Mecmûaların içine, edebiyatın dışına doğru". *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII Mecmûa: Osmanlı edebiyatının kırkambarı*, İstanbul: Turkuaz, 17-29.
- KUT, Günay (1986). "Mecmualar" *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, C.6, s.170, İstanbul: Dergâh yayınları.
- KUTLAR, Fatma Sabiha (2004). *Arpaemînî-zâde Mustafa Sâmî Dîvân*, Ankara: Kalkan matbaacılık.
- KÜÇÜK, Sabahattin (1994). *Bâkî Dîvânı*, Ankara: TDK.
- MERMER, Ahmet ve KOÇ KESKİN, Neslihan (2011). *Eski Türk Edebiyatı Terimler Sözlüğü*, Ankara: Akçağ.
- PALA, İskender (1997). *Divan Edebiyatı*, İstanbul: Ötüken.
- PARLATIR, İsmail (2014). *Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*, Ankara: Yargı.
- Şemseddin Sami (1318). *Kâmûs-ı Türkî*, İstanbul: İkdam matbaası.
- TUNÇ, Semra (2005). "Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi Revan 1985 Numaralı Şiir Mecmûası", *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (18): 11-87.
- UZUN, Mustafa (2003). "Mecmua". *İslam ansiklopedisi*, (28): 265-268.
- YAKAR, Halil İbrahim (2013). *Hâfız, Hasırcı-zâde Hâfız Mehmed Ağa*, www.turkedebiyat isimlersozlugu.com/
- YAZAR, Sadık (2015). XIV. - XV. ve XVI. Yüzyıl Türkçe Divanlarında Yer Alan Arap Meseller (Atasözler)i, http://www.ayk.gov.tr/wp-content. erişim tarihi: 28.02.2015.
- YAZICI, Gülgün Erişen. Edirneli Kâmî ve Dîvânı, http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/10619,kamipdf, erişim tarihi: 09.03.2015.
- ZÜLFE, Ömer (2011). "Biyografik Bilgiler Açısından İki Nazire Mecmuası", *Uluslar arası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, C. 4, (18): 151-169.

Ekler

Konya Yazma Eserler Kütüphanesi BY 3469 numarada kayıtlı mecmûanın ilk ve son varacağı merakı gidermesi bakımından aşağıda verilmiştir.

Başı:**Sonu:****Citation Information/Kaynakça Bilgisi**

AKPINAR, Ş., Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi "3469" Numarada Kayıtlı Bir Şiir Mecmûası, *Turkish Studies - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* Volume 10/8 Spring 2015, p. 341-384, ISSN: 1308-2140, www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.8180>, ANKARA-TURKEY

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/8 Spring 2015

